

2015

Årsredovisning Länsförsäkringar Gotland

A group of approximately 15 people, mostly men, are walking along a wide, light-colored gravel path that stretches into the distance. They are dressed in casual business attire, including jackets and trousers. The path is flanked by dense green foliage, including tall grasses and wildflowers on the left, and a line of trees on the right. In the background, a bright green field is visible under a clear blue sky. The overall scene conveys a sense of a healthy, natural environment.

Vi tror på en
grön framtid!
För oss är det inget
vägval!

Innehåll

Inledning

- 3 2015 i några korta punkter
- 4 Vd har ordet

Finansiella rapporter

- 6 Förvaltningsberättelse
- 11 Femårsöversikt
- 12 Rapport över koncernens totalresultat
- 13 Resultaträkning för moderbolaget
- 14 Rapport över finansiell ställning för koncernen
- 16 Balansräkning för moderbolaget
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget
- 19 Rapport över kassaflöden
- 20 Resultatanalys
- 21 Noter till de finansiella rapporterna
- 56 Påteckningssida
- 57 Revisionsberättelse
- 58 Bolagsstyrningsrapport
- 62 Företagsledning, styrelse, fullmäktige
- 63 Ordlista

Ordinarie bolagsstämma hålls fredagen den 15 april kl 13.00 på Toftagården.

Välkomna att synas!

I samband med att våra nyaanlända flyktingar kom till ön såg vi tidigt till att förse alla med reflexer och multihalsdukar med reflexmaterial.

Redan när de första kom till Kneippbyn och Gustavsvik hade vi sett till att Region Gotland fått ett stort antal reflexer och halsdukar att dela ut. Röda Korset har sedan hjälpt oss att förse alla med bland annat varsin uppsättning reflexer i samband med att de har delat ut vinterkläder. ■

2015 i några korta punkter

- Enligt SKI, Sveriges Kvalitetsindex, har Länsförsäkringar Sveriges nöjdaste kunder inom Privatförsäkring. När vi tittar på undersökningen på lokal nivå kan vi stolt konstatera att Länsförsäkringar Gotland är det bolag som har Sveriges nöjdaste kunder 2015.
- Sedan många år tillbaka vågar vi säga att vi är vi hela Gotlands leverantör av reflexer. Vi har under året haft en design tävling som genererade två nya reflexer, "butten" och "hjärtat" med texten "Allt ljus på mig". I samband med advent delade vi ut reflexer till alla utanför Österport. NTF, Polisen, Gotlands bussar och taxiföretag är andra som hjälper oss att trygga våra vägar såväl på landet som i stan.
- Bondbrudar hade 10 årsjubileum och det blev också det sista i dess ursprungliga form. Temat var *Välmående bondbrudar i knopp och kropp!* Cirka 100 nöjda deltagare aktiverade sig denna dag på Suderbys Herrgård. Många vill se en fortsättning i någon form och det är vår intention att på något sätt fortsätta samla den Gröna näringen och ge varandra energi.
- Instagram blev 2015 en nya kanal där vi nu delar med oss av vår vardag. Vi har ett par hundra följare och det tillkommer nya för varje vecka som går. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling använder även denna kanal för att bland annat visa sina inkommande objekt.

Lojala och engagerade medarbetare

År efter år har vi tillsammans bevisat att det går att växa på en marknad med redan höga marknadsandelar.

Under vår Återbäringshöst hade vi i år en tipstävling som gick ut på att tipsa vänner och bekanta om att bli kund i ett kundägt försäkringsbolag och bank. Vi är imponerade över det engagemang vi fick se och än en gång överträffades allas förväntningar.

Utveckling i takt med kundens behov

Vårt inloggade möte och vår app uppskattas av våra kunder. Kunderna sätter stort värde på enkelheten och funktionerna i det inloggade mötet och för det har vi tagit emot utmärkelsen Web Service award. Ytterligare förbättringar kommer när det gäller funktionalitet och tillgänglighet, också denna gång i nära samarbete med de som vet bäst hur sajten bör utformas, kunderna själva.

När det gäller vår app utvecklas den också i takt med kundernas önskemål. Månadskollen är vårt senaste tillskott i mobilappen. Med den ser du vart dina pengar tar vägen varje månad. Du ser också vilka butiker du oftast handlar i med ditt kort och var du gör av med mest pengar. Använder du kreditkort visar Månadskollen hur stor del av din kredit du använt och hur mycket du har kvar. ■

Vd har ordet

2015 var ett dramatiskt år i vår omvärld med terrorattacker, krig och flyktingströmmar. Tyvärr blev det lite av våldets år även inrikes i Sverige med brutala dåd såväl inom skolan som i vår övriga samhällsmiljö. Påverkan på Gotland blev främst ökat terrorhot och många nyanlända som söker asyl. Under 2015 var det turbulens såväl inom regionen som inom Visby domkyrkoförsamling, debatt har förts angående frågor som berör naturen och arbetstillfällena.

Dessa samhällssituationer påverkar kanske inte direkt vår verksamhet men eftersom vi är nära våra kunder på Gotland får det ändå en indirekt påverkan. Tillväxtfrågorna har däremot direkt påverkan på vår verksamhet och våra möjligheter att utveckla vårt företag ytterligare.

Under 2015 blev därför bolaget Partnermedlem till organisationen Tillväxt Gotland. Vi ser ett ökat fokus på tillväxtfrågorna på Gotland. Det är positivt att militären återvänder till Gotland, näringslivspaketet om 100 mkr och polismyndighetens nya etablering i Visby är några ytterligare exempel på tillväxtens utveckling.

Den gröna näringen har det dock fortsatt tufft och under 2015 var det framförallt mjölkproducenterna som blev mest drabbade. Länsförsäkringar Gotland har därför ett pågående projekt inom den gröna näringen för att på bästa sätt stötta våra kunder med relevant rådgivning efter var och ens behov.

Vår affärsutveckling 2015

Året inleddes tyvärr av en större brand och stormen Egon härjande i början av året, som avslutas med ytterligare ett par stormar. Det har varit ytterligare någon större brand under året men totalt sett har vi bra kontroll över våra skadekostnader. I takt med vår tillväxt ser vi också en ökning i antalet skador.

Våra affärsvolymerna fortsätter att växa inom såväl vår bank- som försäkringsverksamhet. Vi överträffade de mål som vi hade för 2015. En stark bidragande faktor var självklart den stora återbäringen på 50 miljoner kronor, från 2014 års resultat, som levererades under hösten. Genom denna får vi många nöjda ägare/kunder

och vi fick dessutom många fler ägare/kunder under året. Vi kan också glädjas av att vi ökar antal helkunder, detta är ett kvitto på att våra kunder uppskattar vårt breda erbjudande inom såväl försäkring, bank och fastighetsförmedling.

Våra kunder har dessutom sagt sitt, vi har Sveriges mest nöjda kunder enligt SKI, Sveriges Kvalitetsindex. Länsförsäkringsgruppen tar hem förstaplatsen i kategorierna "Privatpension", "Bilförsäkring", "Privatförsäkring", "Företagsförsäkring" och "Privat bank". Extra roligt var det när vi fick besked om den lokala mätningen inom privat försäkring där Länsförsäkringar Gotland kan stolsera med att vi här på Gotland har Sveriges nöjdaste kunder. Som kundägda är detta det bästa betyg vi kan få.

2015 var även ett spännande år när det gäller vår digitala utveckling. Vår app, där vi verkligen lyssnat på vad kunderna efterfrågar, utvecklas ständigt och fler och fler gör sina bankärenden via appen. Många priser fick vi gemensamt hämta hem inom det digitala området.

Vi gläds även med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som växer och hjälper allt fler kunder på vägen till en lyckad fastighetsaffär.

Med våra erbjudanden levererar vi trygghet till våra kunder, det var därför extra roligt att Länsförsäkringar Gotland gick in som Medeltidsveckans Trygghetspartner 2015.

Resultatmässigt blev 2015 bolagets nästa bästa år. Vår sakförsäkringsverksamhet uppvisar ett försäkringstekniskt resultat om 42,2 miljoner kronor (37,5 miljoner). Bankaffären resultat blev 2,6 miljoner kronor (7 miljoner) efter det att nedskrivningar gjorts för ev. kommande kreditförluster. Livaffären visar dock på ett negativt resultat för 2015 på 0,1 miljon kronor (0,7 miljoner). Återigen står finansförvaltningen för ett starkt resultat. Av resultatet på 104 miljoner kronor, står finansförvaltningen för 62,9 miljoner kronor.

För att sammanfatta har 2015 varit ett fantastiskt år för oss och våra kunder på Länsförsäkringar Gotland.

Medeltidsveckan - En vecka, 500 evenemang och 40 000 besökare. I år kunde vårt samarbete möjliggöra att det fanns trygghetsvårdar på plats under hela veckan.

Återbäringsturnén pågick under några veckor på hösten. Med hjälp av Hansa Event kunde vårt "kontor" rulla runt hela ön. Här ett stopp på Tofta Möbel.

Framåt

Gotland egen region eller region till Stockholm? Ja, denna utredning är nu åter inledd. Oberoende av detta kommer vi som Länsförsäkringar Gotland även fortsättningsvis att finnas nära våra kunder, som alltid är välkomna in på våra kontor i Visby och på Hemse. Vår strategi är lokal men vi behöver samarbeta så vi tog med glädje emot beskedet innan jul att Bromma Flygplats blir kvar under en överskådlig framtid. Vi gläds också över att Gotlandsbåten kommer igång med sin trafik under 2016. Vi som önskar leva och bo på Gotland är beroende av att transporterna fungerar väl. En av våra utmaningar för att lyckas med tillväxtsfrågorna är just tillgängligheten.

Vi har fortsatta tillväxtambitioner på den gotländska marknaden såväl inom vår försäkrings- som bankverksamhet och vi fortsätter att arbeta med att utveckla vår fastighetsförmedling till att bli det självklara valet.

Gemensamt inom länsförsäkringsgruppen fortsätter vi vår utvecklingsresa såväl inom det digitala som i andra kanaler. Vid sidan av vår affärsfokus kommer vi att fortsätta att arbeta med vårt samhällsengagemang för att underhålla och skapa ett "Tryggare Gotland" med allas lika värde.

Varmt tack till alla medarbetare som i vardagen säkerställer att Länsförsäkringar Gotland har Sveriges nöjdaste kunder. Även varmt tack till alla er som väljer att vara kunder i ett lokalt och kundägt bolag.

Visby den 14 mars 2016

Mariette Nicander

Mariette Nicander
Vd Länsförsäkringar Gotland
Kom närmare

Länsförsäkringar Gotland kan stoltsera med att vi här på Gotland har Sveriges nöjdaste kunder.

Som en uppstart på höstens stora leverans av Återbäring tog vi chansen att även göra en omvänd brandskattning och ge tillbaka guld till folket.

Tillsammans med våra sponsrade idrottsföreningar nattvandrade vi i samband med skolavslutningen och studenten. Bland annat deltog FG, Hansa Hoburg och Levide IF.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Gotland får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2015, bolagets 187:e verksamhetsår.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Länsförsäkringar Gotland (534000-6369), som startade 1828, har idag 34 863 kunder inom sak-, liv- och bankaffärerna. Merparten av kunderna, sakförsäkringskunderna, är också ägare till bolaget.

Länsförsäkringar Gotlands långsiktiga uppgift är att ge ägarna ekonomisk trygghet och säkerhet genom att tillhandahålla prisvärda produkter och tjänster inom bank och försäkring.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringsgruppen är en samverkan mellan 23 självständiga länsförsäkringsbolag, alla ägda av sina kunder.

Länsförsäkringar Gotland är ett av dessa länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar Gotland äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Gotland har alltid kundkontakterna här på ön, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsoförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Våra kunder gav oss fina vitsord under 2015. Enligt Svensk kvalitetsindex har vi de nöjdaste kunderna i kategorierna "Privatpension", "Bilförsäkring", "Privatförsäkring", "Företagsförsäkring" och "Privat Bank".

I egen koncession tecknar Länsförsäkringar Gotland försäkring avseende olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, fartyg med begränsning till fritidsbåtar, godstransport, försäkring mot brand och annan skada på egen- dom, fartygsansvar med begränsning till ansvar för fritidsbåtar, allmän ansvarighet, annan förmögenhetsskada samt rättskydd.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, som bedriver mäklarservice avseende fastigheter och bostadsrättslägenheter, blev under 2015 ett dotterbolag till Länsförsäkringar Gotland dock med ambitionen att bolaget åter ska bli franchisegivare i framtiden.

Länsförsäkringar Gotland arbetar nära kunderna. Genom att vi

samarbetar inom Länsförsäkringsgruppen får vi den produktbredd, finansiella styrka och de specialistkunskaper som behövs för att tillgodose olika kunders behov.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelsen

Premieinkomsten brutto uppgick till 223,5 (234,8) Mkr. Premieinkomst i direkt försäkring ökade med 11,2 (10,2) Mkr. I mottagen återförsäkring minskade premieinkomsten med 22,5 (+22,6) Mkr. Ökningen i direkt försäkring beror på nyförsäljning och premieförändringar. Premieinkomsten för mottagen återförsäkring påverkades 2014 av engångseffekt genom erhållen premie på 24,0 mkr i samband med överlåtelse av trafikaffär.

Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring minskade med 31,1 (+32,0) Mkr till 24,5 (55,6) Mkr. Av ökningen 2014 avsåg 33,5 mkr en engångspremie i samband med överlåtelse av trafikaffär.

Premieintäkten för egen räkning ökade med 18,2 (0,3) Mkr och uppgick till 192,6 (174,4) Mkr.

Under verksamhetsåret inträffade 7 978 skador vilket är 453 fler än 2014. Antalet sakskador ökade med 203 stycken. Den största ökningen ligger inom reseförsäkring med nästan 100 st fler skador därefter följt av ca 50 st maskinskadorna och ca 50 st allriskskador. En brandskada har överstigit vårt självbehåll. Även en Kommunansvarsskada har överstigit vårt självbehåll men som kan hänföras till året 2014. På motorsidan ökade skadorna med 250 skador. Den största ökningen ligger inom vagnskadeförsäkringen. Inga skador översteg vårt självbehåll.

Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring minskade med 7,3 Mkr till 113,0 (120,3) Mkr och försäkrings- tekniska avsättningar för oreglerade skador ökade till 390,3 (382,2) Mkr. Återförsäkrarens andel i försäkringsersättningar minskade till 111,9 (112,9) Mkr. Avvecklingsresultatet i direkt försäkring brutto uppgick till 3,5 (3,0) Mkr, medan avvecklings- resultatet i återförsäkrarens andel uppgick till -1,4 (4,0) Mkr. Försäkringsersättningar f.e.r ökade med 17,3 Mkr och uppgick till 117,9 (100,6) Mkr. Försäkringsersättningar f.e.r påverkades 2014 positivt med ca 8,6 Mkr i samband med överlåtelse av trafikaffär.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 42,2 (37,5) Mkr.

Finansförvaltning

2015 var ett år med stora rörelser på de finansiella marknaderna. Början av året bjöd på fortsatta uppgångar på börserna, men i april började en större osäkerhet sätta avtryck. Rörelserna därefter har varit stora som en följd av stundvis stor oro för den globala ekonomin, främst drivet av oro kring den kinesiska ekonomins utfall, men också spekulationer kring om och när räntehöjningar från den

amerikanska centralbanken skulle komma. I svenska kronor mätt utvecklades den japanska börsen starkast under året. Sverige, USA och Europa uppvisade positiv avkastning medan tillväxtmarknaderna backade. Långa räntor har stigit något sedan botten i april men är fortsatt låga medan en ökad oro har fått kreditspreadar att gå isär. Den svenska ekonomin har utvecklats i mycket god takt.

Inflationen är dock fortfarande mycket låg vilket har resulterat i en ovanlig situation med negativ styrränta och hög tillväxt. Detta i sin tur har accentuerat diskussionen om bostadsmarknaden där priserna fortsätter att stiga i snabb takt och hushållens skuldsättning följer med. En följd av denna diskussion blev att Finansinspektionen kommer införa ett amorteringskrav på nya lån.

Koncernens placeringstillgångar uppgick till 984,2 (815,4) Mkr vid verksamhetsårets slut. Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar inklusive likvida medel uppgick till 1.084,3 (1.029,4) Mkr.

Den totala avkastningen på koncernens placeringstillgångar uppgick till 62,8 (70,5) Mkr. Bolagets svenska aktieportfölj hade under året en totalavkastning på 11 (15,4) %. Avkastningen på de globala aktierna uppgick till 11,3 (21,6) % medan bolagets alternativa placeringar avkastade 4,14 (1,05) %. Den räntebärande portföljen gav en totalavkastning på -0,05 (0,9) %. Bolagets strategiska innehav i LFAB avkastade 6,9 (7,7) %. Den totala avkastningen på portföljen uppgick till 6 (8,1) % och direktavkastningen var 1,1 (0,8) %.

Liv och Bank

Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett underskott på -0,1 (0,7) Mkr under verksamhetsåret, och bankverksamheten gav ett överskott på 2,6 (7,0) Mkr. Bankvolymerna (summan av in- och utlåning) ökade med 646 Mkr till en total volym på 6 744 (6 098) Mkr.

Liv- och bankverksamheterna redovisas som Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under icke-tekniskt resultat.

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 104,0 (62,0) Mkr och efter skatt till 86,6 (52,6) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till -17,4 (-9,4) Mkr. Resultatutvecklingen i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r på 67,3 (70,7) % under senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar bolaget

återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 18,3 (40,9) Mkr eller 9,2 (21,1) % av premieinkomsten i direkt försäkring. Största risken i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för bolagets del till 800 000 Euro.

Premieinkomsten för mottagen återförsäkring påverkades 2014 av en engångseffekt genom erhållen premie på 24,0 mkr i samband med överlåtelse av trafikaffär.

Finansiella risker

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Dotterbolag

Länsförsäkringar Gotland har två dotterbolag enligt not 18. Humlegården Gotland AB äger tillsammans med ytterligare 19 länsbolagsanknutna dotterbolag Humlegården Holding AB 1, Humlegården Holding AB 2 och Humlegården Holding AB 3. Humlegården Gotlands ägarandel i de tre Humlegårdsbolagen uppgår till 1,5 % av varje bolag.

LF Fastighetsförmedling på Gotland AB förvärvades under 2015. Bolaget bedriver fastighetsförmedling på Gotland.

Intressebolag

Länsförsäkringar Gotland är delägare i ett intressebolag. I Brandförebyggarna Gotland AB är ägarandelen 50%. Se även not 19.

INFORMATION OM ICKE-FINANSIELLA

RESULTATINDIKATORER

Miljöarbetet 2015

Länsförsäkringar Gotland är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Miljöarbetet bedrivs inom flera områden, men har stort fokus på skadeförebyggande arbete. Vid en skada sker miljöpåverkan genom transporter, avfallshantering, energiförbrukning och nytillverkning av produkter. Störst miljöpåverkan har brand-, vatten- och motorskador som drabbar våra kunder. För att minska antalet inträffade skador genomför vi därför regelbundna och riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder.

Kampanjen med att erbjuda eldrivna hyrbilar till skadekunder

som var berättigade till hyrbil har fortsatt. Det har även kampanjen ”Återvinningstjänsten”, ett samarbete med ReAgro, som innebär att lantbruk och företag har kunnat lämna sitt avfall och på så sätt kunnat bidra till en bättre miljö.

Länsförsäkringsgruppen har satt ett flerårigt mål att minska volymen pappersutskick ut till kunden. Genom digital distribution sker en minskad miljöpåverkan då inga transporter av kundhandlingar behöver ske och utskrift och tryck av dokument sker utifrån behov som den enskilde kunden själv bestämmer.

På vår hemsida www.lfgotland.se står det mer om vårt miljöarbete.

Personal

Vid utgången av 2015 uppgick antalet tillsvidareanställda till 70 personer, som motsvarar 66,1 årsanställda. Ytterligare ett tiotal medarbetare, främst studerande från Campus Gotland, har arbetat med att ge våra kunder information och service på kvällstid.

Fördelningen mellan män och kvinnor var jämn och medelåldern låg på 48 år för kvinnorna och 47 år för männen. Under året infördes en organisation med gruppchefer inom bank och försäkring för att få ökat fokus på ledarskap och säljcoaching.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Länsförsäkringar Gotland har kunden som enda uppdragsgivare med ett enda uppdrag - att skapa individuell trygghet för kunder och ägare.

Vad gäller sakförsäkringsverksamheten kännetecknades skadeåret av att vi inte hade allt för många större brandskador utan vi hade en större mängd skador efter de tre stormarna som inträffade under året. Antalet skador ökar också i förhållande till våra ökade marknadsandelar.

Vi har höga marknadsandelar här på Gotland och vi ser en ökning i våra olika affärssegment. Mycket tack vare våra erbjudanden i samband med vår återbäringskampanj ser vi en fortsatt tillströmning av nya kunder och kundvärden för befintliga kunder blir allt viktigare. Även i rådgivningsmötet till våra liv- och pensionskunder har vi fokuserat på kundvård, där vi rådgiver kunden att välja den förvaltningsform och villkor som passar bäst för denne.

Vår Tele Marketingverksamhet, som arbetar två dagar i veckan på kvällstid, arbetar också med kundvård och merförsäljning.

En del av våra kunder väljer att teckna försäkring och utföra sina banktjänster via internet. Våra mobila tjänster har fortsatt att utvecklas och vår app uppskattas mycket.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling fortsätter att utvecklas och vi har under året ökat våra marknadsandelar.

Vi fortsatte att kommunicera med våra guld kunder via Guld kundsnutt och vi hade fler guld kundaktiviteter under 2015. Vi erbjöd bl.a våra guld kunder att spela golf på Gotska GK utan kostnad.

Tillsammans med Svenska Livräddningssällskapet, SLS, arrangerade vi simskolor runt om på ön. Vi hade rabatterbjudande till evenemang som exempelvis Så Mycket Burgsvik. Vi bjöd våra Guld kunder på kaffe vid Gutamålgillet teater ”Ei häude pa Fä-Jakå”. Alla barn som var med och sprang Lilla Blodomloppet fick en multihalsduk av oss. Vi hade även erbjudande till guld kunderna i form av bättre priser på flygresor tillsammans med Gotlandsflyg.

Sakförsäkringsverksamheten visar på fortsatt mycket god lönsamhet men resultaten för liv- och bankverksamheten har dock försämrats under 2015. Den goda utvecklingen på finansmarknaden fortsatte under 2015 och tillsammans ger detta ett mycket gott rörelseresultat.

Nyemission

Under juni månad deltog bolaget i en nyemission i Länsförsäkringar AB. Bolaget utökade därmed sitt innehav med 3 815 aktier till ett värde av 6 390 125 kr.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

2015-01-01 övertog Länsförsäkringar Gotland Dick Gustafssons Fastighetsmäklare AB (under namnändring till LF Fastighetsförmedling på Gotland AB) orgnr: 556302-1046. Innehavet gjordes för att kunna möta kommande generationsskiftet i bolaget och planeras endast att innehas under en kortare tid. Under året har det fokuserats på utvecklingen av verksamheten, vilket lett till ökade marknadsandelar.

Fastighetsaffär

För att lösa ett skaderegleringsärende förvärvade bolaget en fastighet under året. Fastigheten lades direkt ut till försäljning.

Regelverk

Efter flera års process inom EU så trädde slutligen försäkringsbranschens nya europagemensamma ramverk Solvens II i kraft från 1 januari 2016. Regelverket ställer stora krav på stabilitet och säkerhet för hela försäkringsbranschen och syftar till att öka skyddet för konsumenten, öka riskmedvetenheten hos försäkringsbolagen genom krav på riskbaserad styrning samt främja konkurrensen genom ett enhetligt regelverk för hela den inre marknaden. Solvens II har i huvudsak implementerats i Sverige under 2015 genom införande av en ny Försäkringsrörelselag och genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Länsförsäkringsgruppen har arbetat gemensamt i projektform sedan 2009 med att utreda vilka anpassningar som behöver göras i förhållande till Solvens II. Förberedande material och utbildning har levererats successivt till de lokala länsförsäkringsbolagen under åren där sedan det huvudsakliga jobbet gjorts med att förbereda den egna verksamheten för det nya regelverket. Länsförsäkringar Gotland har i god tid arbetat proaktivt inför det kommande regelverket, bland annat genom att sedan 2014 tillämpa EIOPA:s interimistiska riktlinjer med tillhörande provrapportering till tillsynsmyndighet och genomförande av egen risk- och solvensanalys. Allt sammantaget bedömer sig bolaget vara väl förberett för det nya regelverket och förväntar sig att, med god marginal, uppfylla kraven från dag ett.

Samhällsengagemang

Engagemang i det lokala samhället hänger ihop med våra värden och vår verksamhet – att bidra till ökad trygghet. Vårt samhällsengagemang på Gotland håller fortsatt en hög nivå. Under året var vi delaktiga i nattvandringar, simskolor och vi beviljade bidrag ur Länsförsäkringar Gotlands Skolfond.

Vår sponsringsverksamhet har alltjämt en relativt hög nivå och är främst inriktad mot barn- och ungdomsverksamhet inom idrott och kultur. Kunders och personalens julklapp för 2015 skänktes till Röda Korset på Gotland, främst för deras engagemang gentemot nyanlända till ön.

Med den kundnöjdhet vi har idag, där styrkorna är vår personal och servicekvalitet, vars konsekvens är fortsatta ökade marknadsandelar ser det ljus ut för bolagets utveckling inom samtliga verksamhetsområden.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets utgång

Den fastighet som förvärvades under 2015, i syfte att slutföra en skadereglering, är såld.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2016

Inom finans- och försäkringsbranschen är konkurrensen fortsatt stark och alla har fokus på kostnadseffektivitet. Alla inom branschen kan idag i stort sett erbjuda försäkrings- och banktjänster, en del via samarbetsavtal, som gemensamma erbjudanden i tjänstebudet. Den tekniska utvecklingen fortsätter och vi möter ett flertal av våra kunder via digitala kanaler. Trots denna utveckling

är det viktigt att finnas till nära kund för fysiska kundmöten, som våra kunder fortfarande efterfrågar. Vi är nära våra kunder, på riktigt, därför fortsätter vi att kommunicera vårt budskap *Kom närmare...* tillsammans med att våra kunder är välkomna in till våra kontor i Visby och på Hemse.

Befolkningstillväxten på Gotland är liten men vi ser många positiva tendenser med försvarets återkomst till ön och polismyndighetens placering av ett kontaktcenter i Visby som två exempel. Våra långsiktiga verksamhetsmål är att alla verksamhetsgrenar ska utvecklas positivt och generera goda resultat. Fokus kommer att vara på att behålla och stärka vår marknadsposition såväl inom försäkrings- som inom bankverksamheten, behålla lönsamhet i affärerna och arbeta kostnadseffektivt. Detta är nu allt viktigare i den mer föränderliga finansmarknad som vi nu ser. Effektivare kundmöten kommer att vara ett stort fokusområde inom alla våra segment såväl för nya som befintliga kunder. Genom våra olika kanaler arbetar vi med kundvårdsaktiviteter som vi kommer fortsätta att utveckla framöver.

Vi har fortsatt ett gott utgångsläge, med förstärkta marknadsandelar och ett gott resultat med oss i våra ambitioner framåt. Länsförsäkringar Gotland är ett bolag som finns och vill utvecklas på Gotland och detta även vid en eventuell ny regionindelning.

Koncernen

Koncernen- Länsförsäkringar Gotland - består av moderbolaget Länsförsäkringar Gotland (534000-6369) och dotterbolagen Humlegården Gotland AB (556676-2687) samt LF Fastighetsförmedling på Gotland AB (556302-1046).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens eget kapital inklusive årets resultat uppgår till 711,6 (624,4) Mkr.

Vinstdisposition

Till bolagsstämman förfogande står:

- balanserad vinst	409 746 556 kr
- årets resultat	69 589 160 kr
	479 335 716 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att kronor 479 335 716 överförs i ny räkning.

VINNAREN AV 2015 ÅRS REFLEXTÄVLING - ALMA EMANUELSSON

Den första juni 2015 kommer inte klass 5 på St: Hansskolan att glömma i första taget. Länsförsäkringar Gotland och NTF gjorde tillsammans med en reporter från Helagotland entré mitt i en lektion för att förkunna "nyheten". Budskapet var att de var en av finalisterna och skulle bli bjudna på glass. Efter lite prat om reflexer visade vi upp deras inskicka bidrag och frågade vem som gjort "butten"? En flicka vid namn Alma Emanuelsson räckte upp handen och jublet utbröt när vi kunde berätta att hon hade vunnit tävlingen. De 10 000 kronorna kommer väl till pass till den resa som klassen planerar.

Femårsöversikt

Koncernen, belopp i tkr	2015	2014	2013	2012	2011
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r	192 619	174 410	174 143	167 922	167 340
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen	3 435	3 573	5 034	6 530	7 057
Försäkringsersättningar f.e.r	-117 857	-100 564	-122 901	-123 961	-122 449
Driftskostnader f.e.r	-35 370	-35 810	-35 861	-33 901	-35 131
Övriga tekniska kostnader	-671	-4 103			
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	42 156	37 506	20 415	16 590	16 817
Återbäring	0	-49 760	0	-37 860	0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen efter återbäring och rabatter	42 156	-12 254	20 415	-21 270	16 817
Finansrörelsens resultat	59 530	66 881	59 238	32 522	-23 392
Övriga intäkter och kostnader	2 326	7 405	-149	5 900	6 990
Resultat före dispositioner och skatt	104 012	62 032	79 504	17 152	415
Årets resultat	86 647	52 626	62 898	26 926	1 860
Premieinkomst f.e.r	199 003	179 240	178 433	169 546	168 131
EKONOMISK STÄLLNING (Belopp i tkr)					
Placeringstillgångar, verkligt värde	984 170	815 369	740 672	648 698	576 625
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r	382 273	416 883	305 259	340 281	289 484
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	711 648	624 372	571 117	505 250	477 905
Uppskjuten skatt	95 508	89 566	80 288	67 453	77 078
Konsolideringskapital	807 156	713 938	651 405	572 703	554 983
Kapitalbas (moderbolaget)	791 826	696 929	635 533	553 912	532 159
Erforderlig solvensmarginal (moderbolaget)	39 471	39 471	34 183	34 183	33 598
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r	61,2%	57,7%	70,6%	73,8%	73,2%
Driftskostnadsprocent f.e.r	18,4%	20,5%	20,6%	20,2%	21,0%
Totalkostnadsprocent f.e.r	79,5%	78,2%	91,2%	94,0%	94,2%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	1,1%	0,8%	0,4%	1,7%	1,7%
Totalavkastning	6,1%	8,2%	8,5%	5,3%	-1,5%
Konsolideringsgrad (%)	406	398	365	338	330

Rapport över totalresultat för koncernen

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2015	2014
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	223 492	234 793
Premier för avgiven återförsäkring		-24 489	-55 553
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-6 384	-4 830
		192 619	174 410
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	3 435	3 573
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-113 059	-120 304
Återförsäkrarens andel	5	4 209	7 161
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-8 079	-19 914
Återförsäkrarens andel	5	-928	32 493
		-117 857	-100 564
Driftskostnader	6	-35 370	-35 810
Övriga tekniska kostnader	7	-671	-4 103
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		42 176	37 506
Återbäring och rabatter	8	0	-49 760
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		42 176	-12 254
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		42 156	-12 254
Resultat från dotterbolag		1 480	0
Kapitalavkastning, intäkter	9, 13	24 269	23 634
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	68 467	102 779
Kapitalavkastning, kostnader	11, 13	-6 643	-11 927
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	-24 608	-44 032
Kapitalförvaltningens resultat		62 965	70 454
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-3 435	-3 573
Återstående kapitalavkastning		59 530	66 881
Övriga intäkter	14	54 573	49 053
Övriga kostnader	14	-52 247	-41 648
Resultat förmedlad affär		2 326	7 405
Resultat före skatt		104 012	62 032
Skatt på årets resultat	15	-17 365	-9 406
Årets resultat		86 647	52 626
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Periodens omvärdering av rörelsefastigheter		806	806
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat		-177	-177
Summa övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt		629	629
Årets totalresultat		87 276	53 255

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2015	2014
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	223 492	234 793
Premier för avgiven återförsäkring		-24 489	-55 553
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-6 384	-4 830
		192 619	174 410
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	3 435	3 573
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-113 059	-120 304
Återförsäkrares andel	5	4 209	7 161
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-8 079	-19 914
Återförsäkrares andel	5	-928	32 493
		-117 857	-100 564
Driftskostnader	6	-33 852	-34 330
Övriga tekniska kostnader	7	-671	-4 103
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		43 674	38 986
Återbäring och rabatter	8	0	-49 760
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		43 674	-10 774
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		43 674	-10 774
Kapitalavkastning intäkter	9, 13	20 016	23 634
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	73 265	102 779
Kapitalavkastning kostnader	11, 13	-6 643	-11 927
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	-24 608	-44 006
Kapitalförvaltningens resultat		62 030	70 480
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-3 435	-3 573
Återstående kapitalavkastning		58 595	66 907
Övriga intäkter	14	54 685	49 053
Övriga kostnader	14	-52 828	-41 648
Resultat Förmedlad affär		1 857	7 405
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		104 126	63 538
Bokslutsdispositioner			
Förändring säkerhetsreserv		-5 044	-6 099
Förändring periodiseringsfonder		-17 039	0
Över-/underavskrivningar		30	25
Resultat före skatt		82 073	57 464
Skatt på årets resultat	15	-12 484	-8 395
Årets resultat		69 589	49 069
Rapport över totalresultat för moderbolaget			
Årets resultat		69 589	49 069
Övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat		69 589	49 069

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31	2014-01-01
Immateriella tillgångar				
Goodwill		865	0	0
Övriga immateriella tillgångar	16	0	674	1 347
		865	674	1 347
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar i intresseföretag	19	1 832	1 398	1 090
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>				
Aktier och andelar	20, 22	578 736	582 501	532 907
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	403 454	231 262	205 717
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		148	208	958
		984 170	815 369	740 672
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar				
Oreglerade skador	31	111 941	112 868	80 375
Fordringar				
Kundfordringar	23	51 497	47 909	45 393
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	23	9 172	15 360	8 720
Fordringar avseende återförsäkring		10 291	5 465	7 175
Övriga fordringar		17 642	656	569
		88 602	69 390	61 857
Andra tillgångar				
Rörelsefastigheter	17	41 975	41 975	41 975
Övriga materiella tillgångar och varulager	24	1 441	1 349	1 950
Likvida medel	25	100 177	214 017	139 658
Aktuell skattefordran		0	8 148	3 549
		143 593	265 489	187 132
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Upplupna ränte- och hyresintäkter		960	794	1 046
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 812	7 850	8 416
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	21 529	26 456	8 843
		34 301	35 100	18 305
Summa tillgångar		1 363 472	1 298 890	1 089 688

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31	2014-01-01
Omvärderingsreserv		7 648	7 019	6 390
Balanserad vinst inklusive årets resultat		704 000	617 353	564 727
		711 648	624 372	571 117
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)				
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	103 906	97 522	92 692
Oreglerade skador	31	390 308	382 229	292 942
Återbäring och rabatter	8	0	50 000	0
		494 214	529 751	385 634
Andra avsättningar				
Pensioner och liknande förpliktelser	32	4 472	4 409	4 679
Aktuell skatteskuld		4 157	308	0
Uppskjuten skatteskuld	15	95 508	89 566	80 288
Övriga avsättningar		0	0	0
		104 137	94 283	84 967
Skulder				
Skulder avseende direkt försäkring	33	35 392	32 460	29 195
Skulder avseende återförsäkring		4 264	3 904	3 630
Övriga skulder	34	7 108	7 525	9 190
		46 764	43 889	42 015
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	6 709	6 595	5 955
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 363 472	1 298 890	1 089 688

Upplysningar om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 37.

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	17	41 975	41 975
<i>Placeringar i koncernföretag och intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	18	142 047	113 887
Aktier och andelar i intresseföretag	19	1 832	1 398
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	20, 22	443 841	468 614
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	403 454	231 262
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		148	208
		1 033 297	857 344
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	31	111 941	112 868
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	23	60 669	63 269
Fordringar avseende återförsäkring		10 291	5 465
Fordringar på koncernföretag		61	0
Övriga fordringar		16 932	656
		87 953	69 390
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	24	1 441	1 349
Likvida medel	25	91 189	214 009
Aktuell skattefordran		0	8 148
		92 630	223 506
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		960	794
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 812	7 850
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	21 226	26 456
		33 998	35 100
Summa tillgångar		1 359 819	1 298 208

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital	28		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Övriga bundna fonder		6 625	6 625
Uppskrivningsfond		20 243	20 243
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		409 747	360 678
Årets resultat		69 589	49 069
		506 204	436 615
Obeskattade reserver	29		
Säkerhetsreserv		200 592	195 548
Periodiseringsfonder		36 489	19 450
Utgjämningssfond		24 847	24 847
Över-/underavskrivningar		155	185
		262 083	240 030
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	103 906	97 522
Oreglerade skador	31	390 308	382 229
Återbäring och rabatter	8	0	50 000
		494 214	529 751
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	32	4 472	4 409
Aktuell skatteskuld		3 664	308
Uppskjuten skatteskuld	15	37 850	36 611
		45 986	41 328
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	33	35 392	32 460
Skulder avseende återförsäkring		4 264	3 904
Övriga skulder	34	5 416	7 525
		45 072	43 889
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	6 260	6 595
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 359 819	1 298 208
POSTER INOM LINJEN	37		
Panter för egna skulder		0	0
Registerförda tillgångar (f.e.r) avseende försäkringstekniska avsättningar		702 893	561 506
Eventualförpliktelser			
Ansvarsförbindelser		0	0
Övriga eventualförpliktelser		0	0
		0	0

Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen

Tkr	Omvärderings- reserv	Balanserad vinst inklusive årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2014-01-01	6 390	564 727	571 117
Årets resultat	0	52 626	52 626
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	629	0	629
Utgående eget kapital 2014-12-31	7 019	617 353	624 372
Ingående eget kapital 2015-01-01	7 019	617 353	624 372
Årets resultat	0	86 647	86 647
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	629	0	629
Utgående eget kapital 2015-12-31	7 648	704 000	711 648

Av det totala egna kapitalet är 211 050 (193 849) tkr bundet eget kapital.

Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Övriga fonder	Uppskriv- ningsfond	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2014-01-01	6 625	20 243	309 653	51 025	387 546
Vinstdisposition			51 025	-51 025	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				49 069	49 069
Utgående eget kapital 2014-12-31	6 625	20 243	360 678	49 069	436 615
Ingående eget kapital 2015-01-01	6 625	20 243	360 678	49 069	436 615
Vinstdisposition			49 069	-49 069	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				69 589	69 589
Utgående eget kapital 2015-12-31	6 625	20 243	409 747	69 589	506 204

Rapport över kassaflöden

		Koncernen		Moderbolaget	
Belopp i tkr	Not	2015	2014	2015	2014
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		104 012	62 032	104 126	63 538
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	KF a	-91 558	46 454	-97 835	44 949
Betald skatt		-270	-4 571	-86	-4 571
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
före förändringar i tillgångar och skulder		12 184	103 915	6 205	103 916
Förändringar i övriga rörelsefordringar		-13 462	-24 097	-13 094	-24 097
Förändringar i övriga rörelseskulder		-124	2 513	848	2 513
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 402	82 331	-6 041	82 332
Investeringsverksamheten					
Köp av finansiella placeringstillgångar		-235 751	-268 462	-235 751	-268 436
Försäljning av finansiella placeringstillgångar		121 498	260 304	121 498	260 304
Investeringar i aktier i koncernföretag, netto likviditetspåverkan		1 987	0	-2 354	0
Investeringar i materiella tillgångar		-172	186	-172	186
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-112 438	-7 972	-116 779	-7 946
Årets kassaflöde		-113 840	74 359	-122 820	74 386
Likvida medel vid årets början		214 017	139 658	214 009	139 623
Likvida medel vid årets slut		100 177	214 017	91 189	214 009

Not KF a Tilläggsupplysningar till kassaflöden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Betalda räntor och erhållen utdelning				
Erhållen utdelning	9 043	3 288	4 431	3 288
Erhållen ränta	5 799	5 471	5 798	5 471
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Värdeförändringar på byggnader och mark	0	0	0	0
Värdeförändringar på övriga finansiella placeringstillgångar	-45 640	-53 400	-50 437	-53 426
Realisationsvinster och förluster	-8 969	-13 889	-8 969	-13 889
Avskrivningar	1 558	1 824	78	345
Förändringar av avsättningar	-35 473	143 846	-35 473	143 846
Förändring av ÅF:s andel av försäkringstekniska avsättningar	928	-32 493	928	-32 493
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-3 962	566	-3 962	566
	-91 558	46 454	-97 835	44 949

Likvida medel utgörs av behållning på bankkonto och redovisas till fullo under Likvida medel i balansräkningen.

Resultatanalys

MODERBOLAGET

Direkt försäkring i Sverige

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Not	Totalt 2015	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	A	192 619	47 127	47 519	6 646	42 286	30 471	174 049	18 570
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		3 435	126	149	619	80	898	1 872	1 563
Försäkringsersättningar f.e.r	B	-117 857	-25 536	-35 291	-10 055	-25 571	-13 364	-109 817	-8 040
Driftskostnad f.e.r		-33 852	-11 603	-11 963	-1 718	-4 640	-3 810	-33 734	-118
Övriga tekniska kostnader		-671	0	0	0	0	-671	-671	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		43 674	10 114	414	-4 508	12 155	13 524	31 699	11 975
Återbäring och rabatter f.e.r		0	0	0	0	0	0	0	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		43 674	10 114	414	-4 508	12 155	13 524	31 699	11 975
Avvecklingsresultat f.e.r									
Avvecklingsresultat, brutto		9 342	1 861	-6 152	3 242	978	3 524	3 453	5 889
Återförsäkrares andel		-1 368	-199	2 419	-4 837	-209	1 458	-1 368	0
Avvecklingsresultat f.e.r		7 974	1 662	-3 733	-1 595	769	4 982	2 085	5 889
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		103 906	27 345	34 198	4 345	20 980	16 079	102 947	959
Avsättning för oreglerade skador		390 308	17 380	34 808	49 672	5 777	155 094	262 731	127 577
Avsättning för återbäring		0	0	0	0	0	0	0	
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		494 214	44 725	69 006	54 017	26 757	171 173	365 678	128 536
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		111 941	281	6 374	7 952	10	97 324	111 941	
		112 868	845	3 882	14 609	219	93 313	112 868	

NOTER TILL RESULTATANALYS

NOT A	Totalt 2015	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	192 619	47 127	47 519	6 646	42 286	30 471	174 049	18 570
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	223 492	49 735	66 623	8 890	45 166	34 734	205 148	18 344
Premier för avgiven återförsäkring	-24 489	-1 655	-16 870	-1 539	-358	-4 067	-24 489	
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-6 384	-953	-2 234	-705	-2 522	-196	-6 610	226
NOT B								
Försäkringsersättningar f.e.r	-117 857	-25 536	-35 291	-10 055	-25 571	-13 364	-109 817	-8 040
Utbetalda försäkringsersättningar	-108 850	-28 088	-30 366	-2 505	-24 977	-13 413	-99 349	-9 500
Före avgiven återförsäkring	-113 059	-28 452	-30 366	-4 975	-24 977	-14 788	-103 558	-9 500
Återförsäkrares andel	4 209	365	0	2 470	0	1 375	4 209	
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r	-9 007	2 552	-4 925	-7 550	-594	49	-10 467	1 460
Före avgiven återförsäkring	-8 079	3 116	-7 416	-893	-385	-3 961	-9 539	1 460
Återförsäkrares andel	-928	-564	2 491	-6 657	-209	4 010	-928	

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen avges per 31 december 2015 och avser Länsförsäkringar Gotland som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Visby.

Adressen till huvudkontoret är Österväg 17, Visby och organisationsnumret är 534000-6369.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter om (FFFS 2008:26) årsredovisning i försäkringsföretag har även tillämpats i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 14 mars 2016. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 15 april 2016.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Utformning av de finansiella rapporterna

Länsförsäkringar Gotland tillämpar IAS 1 vid utformning av koncernens finansiella rapporter. IAS 1 innebär bland annat att ett företag ska presentera Rapport över koncernens totalresultat, Rapport över finansiell ställning, Rapport över förändringar i eget kapital samt Kassaflödesanalys.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet används sedan för att bland annat bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter avseende Finansiella Instrument framgår av redovisningsprinciperna för Finansiella instrument.

Följande poster i de finansiella rapporterna omfattas av väsentliga bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering.

Försäkringstekniska avsättningar

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Uppskattningen av avsättningsbehovet för oreglerade skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna omfattar förutom den individuella bedömningen av större skador och skador med komplicerade ansvarsförhållanden även en bedömning av värdet av avsättningen för de skador som inträffat före räkenskapsårets utgång men som per balansdagen ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR – avsättning. Värderingen inkluderar även bedömning av kostnader för skadereglering samt förväntade kostnadsökningar.

Reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklings-tid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att

komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Fastställande av verkligt värde på placeringstillgångar

Ett antal av koncernens redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar kräver värdering till verkligt värde, för såväl finansiella som icke-finansiella tillgångar och skulder.

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, använder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

För placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 och nivå 3 gör Länsförsäkringar Gotland för var och en av tillgångarna en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande beräkningar och andra underlag där så är möjligt.

Värderingsprinciperna för värdering av finansiella tillgångar och skulder framgår nedan under rubriken Finansiella instrument. I not 22 beskrivs även väsentliga värderingstekniker och antaganden för redovisningen och värderingen av företagets placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 respektive nivå 3.

Ändrade redovisningsprinciper - koncernen

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Inga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2015 har haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Bolaget har heller inte för avsikt att förtidstillämpa dessa nya eller ändrade IFRS. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas få effekter på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka företagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder i kraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU antar standarden. EU planerar att godkänna standarden under första halvåret 2016.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts i IFRS 9 av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Vad gäller de delar som berör finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39 förutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den s.k. "Fair Value Option". För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta. Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bl.a. förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning, vilka anges nedan, förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

- Ändrad IFRS 10 och IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture
- Ändrad IFRS 10, IFRS 12 och IAS 28: Investment företag: Applying the Consolidation Exception
- Ändrad IFRS 11 Samarbetsarrangemang: Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations
- IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers
- Ändrad IAS 16 och IAS 41: Bearer Plants
- Ändrad IAS 16 och IAS 38: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation
- Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda: Defined Benefit Plans: Employee Contributions
- Ändrad IAS 27 Separata finansiella rapporter: Equity Method in Separate Financial Statements
- Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Disclosure Initiative.
- Årliga förbättringar av IFRS (2010-2012), (2011-2013), (2012-2014)

Annan ny eller ändrad normgivning som ännu inte börjat tillämpas FFFS 2015:12, Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag kommer att ersätta Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag. I de nya föreskrifterna inför utökade upplysningskrav på den diskonteringsränta som företaget använder. Bestämmelserna om nyckeltal har anpassats till de krav och begrepp som gäller i och med genomförandet av Solvens II-direktivet och försäkringsgrenarnas indelning har anpassats till den nationella tillsynsrapporteringen. Reglerna om offentliggörande av redovisningsrelaterade uppgifter om ersättningar och förmåner till ledningen överförs till FFFS 2015:12 från Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:2) om ersättningspolicy i försäkringsföretag, fondbolag, börser, clearingorganisationer och institut för utgivning av elektroniska pengar. Reglerna träder i kraft den 1 januari 2016 och tillämpas för första gången på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar för räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2015 och i delårsrapporter som upprättas för del av sådant räkenskapsår. Utöver förändrade krav på upplysningar och nyckeltal förväntas inte de nya reglerna innebära någon väsentlig förändring i de finansiella rapporterna.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken "Balanserade vinstmedel". Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Som räntesats tillämpas för samtliga försäkringsgrenar utom trafik, sjuk- och olycksfallsförsäkring den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid

plus 0,5% (2014, Stibor 3-månaders löptid). Det innebär för 2015 att en räntesats på 0,3 procent har tillämpats. För trafik samt sjuk- och olycksfallsförsäkring är räntesatsen fastställd som den genomsnittliga räntan för en 7-årig statsobligation de senaste fem åren, vilket ger 1,5 procent.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls värderas andelar i intresseföretag till substansvärde i koncernredovisningen. Värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för andelarna i intresseföretaget och ägarföretagets andel av det verkliga nettovärdet av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger koncernens redovisade värde på andelarna reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i före-

taget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av livförsäkring samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts. Från och med 2010 redovisas förmedlad affär samlad som en egen funktion.

Hysesintäkter

Hysesintäkter från rörelsefastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (dvs. kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 22.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Länsförsäkringar Gotland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Bolagets bedömning är att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella

la tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier och andelar, aktier och andelar i koncernföretag, aktier och andelar i intresseföretag samt obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till verkligt värde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Länsförsäkringar Gotland har inga tillgångar som klassificeras på detta sätt.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Eventuellt nedskrivningsbehov provas regelbundet.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer. Fasträntekonton kan förekomma med löptider upp till 12 månader.

Värderingsprinciper

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, använder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkligen värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns i balans-

posterna *Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper*. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervaller värderingstekniken och provar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för innehav av onoterade finansiella instrument inom balansposten *Aktier och andelar*.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, redovisas aktierna till detta lägre värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den *Icke-tekniska redovisningen* som Kapitalavkastning intäkter eller Kapitalavkastning kostnader. För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna *Orealiserade vinster* på placeringstillgångar respektive *Orealiserade förluster* på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som *Övriga intäkter*.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av på 5 år från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, såvida inte sådan nyttjandeperiod är obestämbar.

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden. Byggnader och mark som ägs av Länsförsäkringar Gotlands koncern och som används för administrativa syften redovisas till sina omvärderade belopp, vilket är det verkliga värdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och justering på grund av omvärdering på omvärderingsdagen. Verkligt värde baseras på rådande priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter på samma plats och i samma skick. Värderingen utförs av en extern oberoende värderingsman. Värdeökningar till följd av omvärdering redovisas normalt mot omvärderingsreserv vilket redovisas som en ökning i övrigt totalresultat och ackumuleras i omvärderingsreserven i eget kapital. Om ökningen utgör återföring av tidigare redovisad värdenedgång avseende samma tillgång redovisas ökningen som en minskad kostnad i resultaträkningen. Dock redovisas minskningen i övrigt totalresultat till den del det finns eventuellt befintligt saldo i omvärderingsreserven hänförligt till tillgången.

Skillnaden mellan avskrivning baserat på det omvärderade värdet och avskrivningar enligt ursprungligt anskaffningsvärde överförs från omvärderingsreserven till balanserade vinstmedel.

Rörelsefastigheter består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms vara obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter. Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader.

Byggnadens stomme	80 år
Installationsstammar & elnät, yttertak, fasad & fönster, stomkompletteringar	40 år
Inre ytskikt och maskinell utrustning	20 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärde samt nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Beräknade nyttjandeperioder:

- inventarier, verktyg och installationer	5 år
- datainventarier	3 år

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar provas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovi-

sade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde.

En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Gotland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar. Samtliga Länsförsäkringar Gotlands försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annulationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som avsättning för ej intjänade premier i balansräkningen. Beräkning av avsättningen sker genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. I resultaträkningen redovisas ef-

fekten på raden förändring i avsättning för ännu ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelse enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, enligt så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker. Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet för okända skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring och skadelivräntor diskonteras. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter. Vid diskontering har en diskonteringsränta om 1,25 (1,50) procent använts. Den totala avsättningen för oreglerade skador i trafik-

affären (inklusive mottagen återförsäkring) uppgår före diskontering till 247,5 (241,2) Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 220,0 (209,3) Mkr.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2011:22.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska skulder utgörs av den del av oreglerade skador som täcks av återförsäkraren baserat på återförsäkringskontrakt.

Även återförsäkrarens andel av avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkringsaffär redovisas till diskonterade värden. Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador uppgår före diskontering till 109,9 (108,2) Mkr, motsvarande belopp efter diskontering är 97,3 (93,3) Mkr. I trafikaffären uppgår den totala diskonteringseffekten netto till 15,0 (17,0) Mkr.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över ersättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaff-

ningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för personal i försäljningsledet. Anskaffningskostnader skrivs av över 12 månader.

Återbäring och rabatter

Återbäring och rabatter redovisas nederst i det tekniska resultatet. För den del av återbäring och rabatter som inte är utbetalt görs en avsättning i balansräkningen. Avsättningen ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank ingår att bolaget ska stå för minst 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som Länsförsäkringar Gotland förmedlat. Detta sker genom avräkning från de provisionersättningar bolaget erhåller enligt den ersättningsmodell som avtalats med Länsförsäkringar Bank. Avräkning kan högst ske med belopp som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionersättning. Beräkningen av avsättning för kreditförluster utgår från en riskbaserad bedömning såväl på individuell nivå som på gruppnivå för de krediter företaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även juste-

ring av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Pensioner genom försäkring

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 6 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Pensioner - övrigt

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, (personer födda år 1955 och tidigare), att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Avsättning sker utifrån antaganden om hur många som kommer att nyttja möjligheten. Skulden är diskonterad. Se även not 32. 2015 har bolaget antagit att 100 (100) % av de berörda nyttjar möjligheten. Diskonteringsräntan är 1,25 (1,50) %. Den totala avsättningen uppgår till 4 472 (4 409) tkr.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tid-

punkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för resultatdelning redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Avsättning görs till en reserv för, enligt kollektivavtal, förtida pensionsavgångar (se även not 32). Avsättningen är inte tryggs enligt Tryggandelagen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer (januari 2015). Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden tillämpas. Försäkringsföretaget tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Ändrade redovisningsprinciper - moderbolaget

Moderbolagets redovisningsprinciper har under 2015 förändrats i enlighet med vad som ovan angivits under rubriken "Ändrade redovisningsprinciper – koncernen". I övrigt är moderbolagets redovisningsprinciper oförändrade jämfört med föregående år.

Dotterföretag/Intresseföretag

Hindret för att värdera andelar i dotterföretag och intresseföretag till verkligt värde, i enlighet med IAS 27 och IAS 28 har tagits bort i RFR 2 till följd av en ändring i Årsredovisningslagen. Därav har moderbolaget värderat andelar i dotterbolag och intressebolag till verkligt värde från och med 2010.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling av Länsförsäkringsgruppens försäkringssystem Rally och Sally redovisas som kostnad i moderbola-

gets resultaträkning men som en tillgång i koncernens Rapport över finansiell ställning med en avskrivningstid på 5 år.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under Byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Jämförelsestörande poster

Länsförsäkringar Sak överlät per 2014-12-30 ett bestånd av trafikförsäkringar under avveckling till Länsförsäkringar Gotland. Överlåtelsen innefattade ett försäkringsbestånd som tecknats av Länsförsäkringar Sak i Gotlands län fram t.o.m. 2004 och innehåller trafikskador som ännu är oreglerade samt de skadelivräntor som hör till trafikförsäkringsbeståndet. De skadereserver som överläts till Länsförsäkringar Gotland återförsäkras i sin helhet i Länsförsäkringar Sak, för att i nästa led kvotåterförsäkras till länsförsäkringsbolaget. Syftet är att utjämna resultatet i hela länsförsäkringsgruppen.

Totalt överläts och återförsäkrades åtaganden motsvarande 93,9 Mkr brutto (60,4 Mkr f e r) till Länsförsäkringar Gotland, varav 36,4 Mkr avsåg skadelivräntor. Beståndsoverlåtelsen gav upphov till en engångseffekt på resultat och nyckeltal under 2014. Detta innebär bristande jämförbarhet vid jämförelser av 2014 års resultat och nyckeltal mot såväl tidigare års (2013 och tidigare) som mot 2015 års resultat och nyckeltal. Den bristande jämförbarheten gäller för såväl koncernen som moderbolaget.

Den överlåtna affären gav upphov till en blygsam negativ resultat effekt om 522 tkr vid övertagandet, då koncernen och moderbolaget omvärderade reserverna till de redovisningsprinciper som koncernen och moderbolaget tillämpar. Premieinkomsten 2014 ökade genom överlåtelsen med ca 24,0 Mkr och premien för avgiven återförsäkring med ca 33,5 Mkr vilket sammantaget innebar en minskning av premieintäkten f. e. r. med ca 9,5 Mkr. Vidare minskade försäkringsersättningsarna f. e. r. med ca 8,4 Mkr, hänförligt till överlåtna ersättningsreserver inom trafik. Resultatet påverkades positivt med ca 0,8 Mkr i form av ersättning för driftskostnader och skaderegleringskostnader kopplat till beståndsoverlåtelsen.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER

Inledning

Risk är en naturlig del av Länsförsäkringar Gotlands verksamhet. En framgångsrik hantering av risk är en av de viktigaste

konkurrensfaktorerna för försäkringsbolag. Med andra ord behöver inte risk vara något negativt, utan det är hur olika typer av risker hanteras som är det väsentliga. Bolaget hanterar risktagandet genom tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Länsförsäkringar Gotland har som målsättning att identifiera, begränsa och följa upp alla de risker som kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat och ställning.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för flera olika typer av risk. Försäkringsrisker förknippade med skadeförsäkringsverksamheten kan delas in i tre riskområden; teckningsrisk, återförsäkringsrisk och reservsättningsrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats i likvida tillgångar. I den förmedlade bank- och livförsäkringsverksamheten är kreditrisk den mest påtagliga risken vid sidan om den operativa risken. Med hänsyn till att bolagets resultat till stor del styrs av hur bra avkastningen varit i kapitalförvaltningen är även hantering och uppföljning av finansiell risk en central del av verksamheten.

Operativ risk, avser risken för förlust till följd av brister i processer, system, mänskliga misstag eller yttre händelser. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Ansvar för Länsförsäkringar Gotlands riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy för finansförvaltning, placeringsriktlinjer (inklusive målportfölj, d.v.s. hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångsslag) och riktlinje för skuldtäckning. Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter.

Styrelsen har även ett finansutskott till sitt förfogande. I finansutskottet ingår två styrelseledamöter, vd och finansförvaltare. Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av målportföljen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. Finansutskottet har minst fyra protokollförda möten per år.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolagets riskcontroller ansvarar för att identifiera och beskriva

bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna ska hanteras. Riskcontrollern har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till styrelsen.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevanden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar fyra gånger per år till vd och styrelsen, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Bolagets riskurvalsgrupp och kreditkommitté har till uppgift att bedöma nya och befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. Kommittéerna har rätt att ta egna beslut om bolaget ska acceptera en risk eller inte. Detta får dock bara ske inom de olika kommittémedlemmarnas behörigheter.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på dessa områden.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmetod för att mäta totalrisk. Metoden är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som har införts 2016-01-01. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk, operativ risk och affärsrisk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets kapital (konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en riskrapport en gång per kvartal där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats. Bolagets kreditrisk rapporteras av bankchefen till styrelsens kreditutskott.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Från och med 2007 rapporterar bolaget även in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyllde med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna. I slutet av 2014 lämnade bolaget för första gången sin egen risk och solvensanalys (FLAOR) till Finansinspektionen.

Risker i Skadeförsäkringsrörelsen (försäkringsrisker)

Skadeförsäkringsverksamhet går ut på att överföra risk från

försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren tar in premier från ett stort antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet används återförsäkring för att minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat.

Försäkringsverksamheten i Länsförsäkringar Gotland består av försäkringsgrenarna Sjuk och olycksfall, Villa och hem, Företag och fastighet, Trafik, Motorfordon och Mottagen återförsäkring. En uppdelning av resultat och avsättningar för respektive gren ges i resultatanalysen. I den mottagna återförsäkringen är Nordiska Kärnförsäkringspoolen den största enskilda risken. Bolagets ansvar i denna affär är maximerat till 800 000 euro per händelse.

Per 2014-12-30 överlät Länsförsäkringar Sak AB avvecklingsaffär inom trafik till Länsförsäkringar Gotland. Samtidigt övertog Länsförsäkringar Gotland den skadelivränterörelse som finns kopplad till trafikaffären. Sammantaget betyder det att reserver motsvarande 60,4 mkr f.e.r med tillhörande placerings-tillgångar mottogs. Den sammantagna överlåtelsen påverkar i huvudsak bolagets risker inom marknadsrisk, samt försäkringsrisk inom reserv- och livförsäkringsrisk.

Marknadsrisk

Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Livförsäkringsrisk

I samband med överlåtelsen av avvecklingsaffären inom trafik under 2014 mottog även Länsförsäkringar Gotland livränterörelse. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför bolaget exponeras mot långlevnadsrisk.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna. För att säkerställa att premien är tillräcklig görs löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Bolaget följer även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. De mest frekventa besiktningarna som görs är våtrumsbesiktning i bostäder, skal- och brandskyddsbesiktning hos företag, samt el- och brandskyddsbesiktning på lantbruk. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning vilket ytterligare förbättrar bolagets risk.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Gotlands verksamhetsområde är begränsat till Gotlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande. Främst är det olika typer av egenförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känsliga för denna geografiska koncentration.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen har bolaget, genom avgiven återförsäkring, försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. All återförsäkring inom Länsförsäkringsgruppen ombesörjs av affärsområdet Återförsäkring inom Länsförsäkringar AB genom intern och extern återförsäkring. Återförsäkringsprogrammen gäller kalenderårsvis och förnyas/omförhandlas varje år. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet över valda självbehåll upp till vissa beloppsgränser. Styrelsen har beslutat om hur stor bolagets egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, får vara för olika typer av försäkringsrisker. Självbehållet varierar mellan 1-5 Mkr inom de olika försäkringsgrenarna.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, medan övriga antaganden är konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på vinst före skatt	2015	2014
1 % förändring i totalkostnadsprocent	1 926	1 744
1 % förändring i premienivån	2 235	2 348
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	2 449	5 555

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på eget kapital	2015	2014
1 % förändring i totalkostnadsprocent	1 502	1 360
1 % förändring i premienivån	1 743	1 831
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	1 910	4 333

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker för att reglera inträffade skador. Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (netto) uppgår för år 2015 till 382,3 Mkr (366,9). Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom Trafik- och Olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs löpande och därutöver en till två gånger per år.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring och skadelivräntor. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto) till 122,7 (116,0) Mkr. Den ackumulerade diskonteringseffekten, dvs. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 15,0 (17,0) Mkr. LFAB Sak har bland annat till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering av skadereserverna i trafikaffären. Länsförsäkringar Gotland har valt att följa denna rekommendation och den rekommenderade räntesatsen uppgår för närvarande till 1,25 (1,50) %. Räntesatsen beräknas som medelvärdet av räntan på 7-åriga svenska statsobligationer de senaste fem åren minskat med ett riskavdrag på 20% av räntesatsen.

Känslighetsanalys, reservsättningsrisk (tkr)**Riskparameter***Minskning av diskonteringsräntan**med 1 %-enhet*

	2015	2014
- Inverkan på vinst före skatt	11 740	10 905
- Inverkan på eget kapital	9 157	8 506

Reservsättning och skadeavveckling

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års reservavsättning i förhållande till faktiskt avvecklingsresultat ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Det totala avvecklingsresultatet netto 2015 är 7 974 (6 958) tkr.

Reservsättning och avvecklingsresultat, brutto (Mkr)**Reservsättning och**

avvecklingsresultat, brutto (Mkr)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Avsättning oregerade skador	156,6	182,8	201,7	251,1	257,5	295,2	302,8	292,9	382,2	390,3
Förändring (%)	26	17	10	24	3	15	3	-3	30	2
Avvecklingsresultat	8,6	9,9	1,8	15,7	5,3	7,6	0,3	47,8	3,0	9,3

Återförsäkringsrisk

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen - per riskslag - fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet. Självbehållet är för bolagets del maximerat till 5,0 Mkr.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året haft en kapacitet om 8 miljarder kr totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Bolaget har på balansdagen en återförsäkringsfordran om 111,9 Mkr (112,9) avseende återförsäkrares andel av oregrerade skador.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Gotlands del är det aktiekurs-, valuta- och ränterisk samt fastighetsrisker de mest påtagliga riskerna. Bolaget har ingen direkt exponering mot råvaror, men självklart finns en sådan exponering indirekt via bolagets aktieexponering.

Bolaget har ett regelverk, policy och riktlinjer för finansförvaltningen, för hur bolaget får placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Policy och riktlinjer för finansförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för bolagets finansförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

I syfte att skapa meravkastning utöver vad normalportföljen ger, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar kan avvika från normalportföljen. För att begränsa den risk det innebär att den faktiska avkastningen ska avvika väsentligt från normalportföljens avkastning har styrelsen beslutat om hur mycket den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning, dels till vilken risknivå som ska gälla för förvaltningen och dels till vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

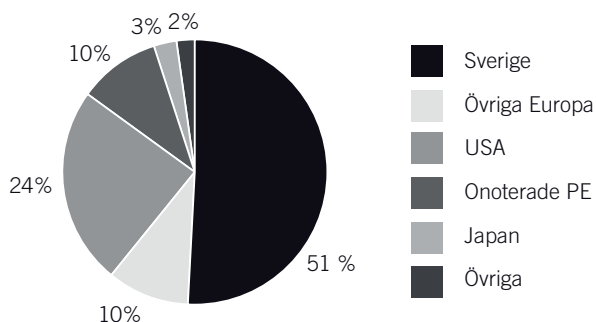
Bolagets finansutskott tar löpande beslut om den löpande förvaltningen. Den operativa förvaltningsorganisationen effektuerar besluten. Eventuella avvikelser från det mandat finansutskottet erhållit från styrelsen rapporteras till styrelsen.

Inför varje finansutskott samt styrelsemöte rapporteras en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljens. Alla typer av avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för finansförvaltningen rapporteras i finansrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har koncernen en total aktieexponering om 450,4 (494,7) Mkr. I detta innehav ingår strategiska aktieinnehav såsom Länsförsäkringar AB. Aktieportföljen, utöver de strategiska aktieinnehaven, uppgår till 288 (348) Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika bolag, branscher och geografiska regioner.

Geografisk fördelning

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar (exklusive strategiska placeringar) fördelar sig på olika geografiska regioner.

Känslighetsanalys för aktier, koncernen (tkr)

	2015	2014
Kursnedgång på aktier med 10 %		
- Inverkan på vinst före skatt	28 800	34 807
- Inverkan på eget kapital	22 464	27 149

Valutakursrisk

Bolaget har indirekt tillgångar i utländsk valuta via våra globala aktiefonder samt Private Equity innehav. Bolaget har per 31/12 främst en indirekt exponering mot Us dollar, Euron samt Yen. Den totala valutaexponeringen uppgår till 154 (176) Mkr. Bolaget har inte, genom derivat eller på annat sätt, genomfört valutasäkringar.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)

	2015	2014
Inverkan på resultatet före skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	15 431	17 683
10 % nedgång i valutan USD	8 968	9 760
10 % nedgång i valutan EUR	3 717	4 607
10 % nedgång i valutan övriga valutor	1 513	1 059

Tabellen ovan visar hur resultatet före skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)

	2015	2014
Inverkan på resultatet efter skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	12 036	13 793
10 % nedgång i valutan USD	6 995	7 613
10 % nedgång i valutan EUR	2 899	3 593
10 % nedgång i valutan övriga valutor	1 180	826

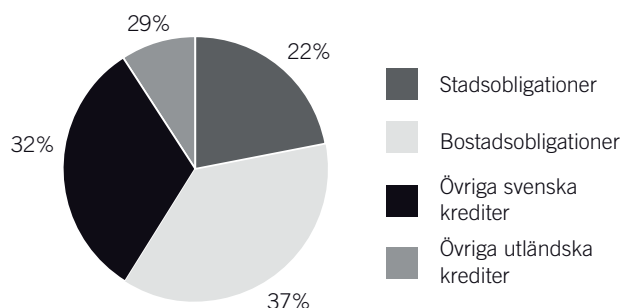
Tabellen ovan visar hur eget kapital efter skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Ränterisk

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 403,4 (231,3) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, bostadsobligationer, kreditobligationer och räntefonder. Ränteförvaltningen sker internt såväl som externt.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för ränterisk genom risken för att de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prISRISK ökar med tillgångens löptid. Durationen i ränteportföljen per 31/12-15 är 2,19 (2,55). Räntepaceringarna hålls oftast tills laga förfall.

Räntebärande placeringar

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar (tkr)

	2015	2014
Ränteuppgång med 1 %		
Inverkan på vinst före skatt	-3 710	-3 446
Inverkan på eget kapital	-2 894	-2 688

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar (Trasten 5 och 6, Trojenborg 12, Humlegården I, II och III samt Anden 16 och Brf 14 Valhallavägen 73) uppgår till totalt 150,4 (fg år 129,8). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärdsförändringar. För Länsförsäkringar Gotlands del utgör fastighetsrisken 22% av bolagets totala tillgångar.

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldäkningsregler.

Emittent av ränteinstrument ska ha minst investment grade. (Kreditrating BBB- eller högre, enl Standard & Poor's ratingskala eller Baa3 eller högre enl. Moody's skala.) Dock får 15% av den totala ränteportföljen exponeras mot icke ratade bolag.

Bolagets totala kreditexponering uppgår till 403,2 (fg år 231,8), Mkr, varav exponering mot svenska staten utgör 118,3 (fg år 48,3) Mkr. Bolagets kreditexponering exklusive exponering mot svenska staten är fördelat enligt följande kreditkvalitet:

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar

	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+/BBB-	Ej rating	Totalt
Svenska statsobligationer	72 304	0	0	0	0	0	0	0	0	72 304
Svenska kommunobligationer	14 719	0	0	0	0	0	0	0	0	14 719
Svenska Bostadshypotek	128 770	4 583	0	5 222	0	11 983	0	0	0	150 558
Utländska Bostadshypotek	0	12 133	0	0	0	0	0	0	0	12 133
Övriga svenska emittenter	35 709	0	0	0	10 050	13 999	4 937	19 327	46 449	130 471
Utländska stater	0	0	0	0	0	5 148	0	0	0	5 148
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0	0	0	0	0	17 829	17 829
Totalt	251 502	16 716	0	5 222	10 050	31 130	4 937	19 327	64 278	403 162

Marknadsvärde per ratingkategori, tkr

	2015-12-31	%	2014-12-31	%
AAA till AA-	273 440	68%	74 425	40 %
A+ till A-	46 117	11%	51 045	27 %
BBB+ till BBB-	19 327	5%	10 144	5 %
Utan rating	64 278	16%	52 760	28 %
Summa	403 162		188 374	

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Gotland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

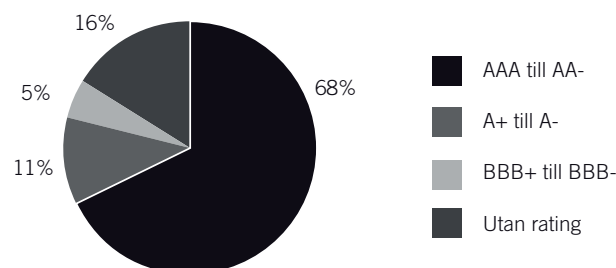
Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 1/12-del av ett års skadeutbetalningar och omkostnader. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 18 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till drygt 20 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Bolagets funktioner för riskmanagement, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Bolagets räntebärande placeringar fördelade på ratingkategori**Motpartsrisk***Motpartsrisk finansiella instrument*

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt ifrån gällande skuldteckningsregler. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet vid val av återförsäkrare är bland annat att dessa ska ha minst A-rating enligt ratinginstitutet Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I tabellen nedanför framgår det hur exponeringen för motpartsrisk fördelar sig på olika rating- kategorier beträffande länsförsäkringsgruppens avtal med externa återförsäkringsgivare per 2015-12-31.

Standard & Poor's rating 2015-12-31	%
AA	44,8
A	54,0
BBB	0,7
Utan rating från S&P *	0,5
Total	100

* Agrias Återförsäkring är placerad till 50 % hos länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Gotland köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen hos Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger vissa fastställda belopp (självbehåll). Självbehållet fastställs årligen i styrelsen och är för Länsförsäkringar Gotlands del maximerat till 5,0 (5,0) Mkr. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen, per skada, per händelse och totalt per skadeår, upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen 111,9 (112,9) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador, för detta belopp svarar både externa återförsäkringsbolag och bolag inom länsförsäkringsgruppen. Största risk i mottagen affär bedöms vara vårt deltagande i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse är för bolagets del begränsad till ca 7,3 (5,7) Mkr.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Gotland en provision. Se vidare not 1.

NOT 3 PREMIEINKOMST (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2015	2014
Direkt försäkring i Sverige	205 148	193 941
Mottagen återförsäkring	18 344	40 852
Summa premieinkomst	223 492	234 793

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2015	2014
Överförd kapitalavkastning	3 435	3 573
Räntesatser, procent		
Räntesats trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring	1,50%	2,00%
Räntesats övriga försäkringsgrenar	0,30%	0,60%

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året. Som räntesats tillämpas för samtliga försäkringsgrenar utom trafik, sjuk- och olycksfallsförsäkring den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid plus 0,5% (2014, Stibor 3-månaders löptid). För trafik samt sjuk- och olycksfallsförsäkring är räntesatsen fastställd som den genomsnittliga räntan för en 7-årig statsobligation över de senaste fem åren.

NOT 5 FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR (KONCERNEN/MODERBOLAGET)	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersätt- ningar f.e.r	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Utbetalda försäkringsersättningar	-93 993	-103 673	4 209	7 161	-89 784	-96 512
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-5 804	-248	5 310	18 265	-494	18 017
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-2 275	-19 666	-6 238	14 228	-8 513	-5 438
Driftskostnader för skadereglering	-19 066	-16 631	0	0	-19 066	-16 631
Försäkringsersättningar f.e.r	-121 138	-140 218	3 281	39 654	-117 857	-100 564

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-23 931	-16 320	-23 931	-16 320
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	3 962	-566	3 962	-566
Administrationskostnader	-15 209	-18 743	-13 691	-17 263
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-192	-181	-192	-181
Summa	-35 370	-35 810	-33 852	-34 330

Övriga driftskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Skaderegleringskostnader ingående i utbetalda försäkringsersättningar	-19 066	-16 631	-19 066	-16 631
Driftskostnader för kapitalförvaltning ingående i Kapitalförvaltning, kostnader	-4 755	-5 191	-4 755	-5 191
Kostnader för förmedlad affär	-52 828	-41 648	-52 828	-41 648
Summa	-76 649	-63 470	-76 649	-63 470
Summa driftskostnader	-112 019	-99 280	-110 501	-97 800

Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag				
Direkta och indirekta personalkostnader	-55 853	-49 627	-55 853	-49 627
Lokal- och kontorsomkostnader	-3 130	-3 277	-3 130	-3 277
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	-118	-207	-118	-207
Ombudersättningar	-972	-744	-972	-744
Avskrivningar	-2 056	-2 259	-576	-779
Övriga driftskostnader	-49 890	-43 166	-49 852	-43 166
Summa	-112 019	-99 280	-110 501	-97 800

NOT 7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

<i>Resultat från medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen</i>	2015	2014
Premier- och trafikförsäkringsavgifter	1 932	1 836
Skadekostnader*	-2 435	-5 739
Driftskostnader	-214	-381
Kapitalavkastning	46	181
Övriga tekniska kostnader	-671	-4 103

* 2.940 tkr av beloppet för 2014 avser 2013. Den prognostiserade kostnaden för 2013 reserverades i föregående års bokslut på rad Oreglerade skador. I och med en förändring i redovisningsprinciper har den prognostiserade kostnaden vänts på rad Förändring i avsättning för oreglerade skador, före avgiven återförsäkring och istället bokats som Övriga tekniska kostnader. 2013 års skadekostnad för TFF har dock endast en resultateffekt i 2014 års bokslut utgörandes av mellanskillnaden mellan den prognostiserade kostnaden och det faktiska utfallet om -271 tkr.

NOT 8 ÅTERBÄRING OCH RABATTER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)**2015 2014**

IB Återbäring och rabatter	50 000	0
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-50 000	0
Återförd ej utnyttjad återbäring	0	240
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	0	49 760
Återbäring och rabatter	0	50 000

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

Koncernen		Moderbolaget	
2015	2014	2015	2014

Hyresintäkter från byggnader och mark	387	713	747	713
Utdelning på aktier och andelar	8 893	3 238	4 281	3 238
Utdelning på aktier i koncern/intressebolag	150	50	150	50
Ränteintäkter mm				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 812	3 630	4 812	3 630
- övriga ränteintäkter	987	1 841	986	1 841
Valutakursvinster, netto	0	88	0	88
Realisationsvinster och återförda nedskrivningar, netto				
- aktier och andelar	8 175	13 383	8 175	13 383
- räntebärande värdepapper	865	691	865	691
Summa kapitalavkastning, intäkter	24 269	23 634	20 016	23 634

NOT 10 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Koncernen		Moderbolaget	
2015	2014	2015	2014

- byggnader och mark	0	0	0	0
- aktier i koncern/intresseföretag	434	358	26 239	39 649
- aktier och andelar	66 848	96 756	45 841	57 465
- räntebärande papper	1 185	5 665	1 185	5 665
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	68 467	102 779	73 265	102 779

NOT 11 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

Koncernen		Moderbolaget	
2015	2014	2015	2014

Driftskostnader för byggnader och mark	-1 819	-1 315	-1 819	-1 315
Kapitalförvaltningskostnader	-4 755	-5 191	-4 755	-5 191
Räntekostnader mm				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	-5 421	0	-5 421
Valutakursförluster, netto	-69	0	-69	0
Realisationsförluster, netto				
- aktier och andelar	0	0	0	0
- aktier och andelar i intresseföretag	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, kostnader	-6 643	-11 927	-6 643	-11 927

NOT 12 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Koncernen		Moderbolaget	
2015	2014	2015	2014

- byggnader och mark	0	0	0	0
- aktier och andelar	-16 891	-41 932	-16 891	-41 906
- räntebärande papper	-7 717	-2 100	-7 717	-2 100
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	-24 608	-44 032	-24 608	-44 006

NOT 13 ÅRETS NETTOVINST/FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier i koncern/intresseföretag	584	408	26 389	39 699
Aktier och andelar	66 956	71 533	41 337	32 268
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	132	4 306	131	4 306
Summa	67 672	76 247	67 857	76 273

Bolaget har inga finansiella skulder värderade till verkligt värde.

NOT 14 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

Övriga intäkter	2015	2014	2015	2014
Provisioner från Liv	3 771	4 263	3 771	4 263
Provisioner från Bank och Fond	50 802	44 652	50 802	44 652
Provisioner från Fastighetsförmedling	0	138	112	138
Summa intäkter	54 573	49 053	54 685	49 053

Övriga kostnader	2015	2014	2015	2014
Driftskostnader för Liv	-3 888	-3 573	-3 888	-3 573
Driftskostnader för Bank och Fond	-48 214	-37 687	-48 214	-37 687
Driftskostnader för Fastighetsförmedling	-145	-388	-726	-388
Summa kostnader	-52 247	-41 648	-52 828	-41 648
Resultat förmedlad affär	2 326	7 405	1 857	7 405

NOT 15 SKATTER

Aktuell skattekostnad/intäkt	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Periodens skattekostnad/intäkt	-11 423	177	-11 246	0
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	-304	0	-304
Summa aktuell skatt	-11 423	-127	-11 246	-304

Uppskjuten skattekostnad/intäkt	2015	2014	2015	2014
- Temporära skillnader immateriella tillgångar	148	148	0	0
- Temporära skillnader byggnader och mark	-72	-72	-72	-72
- Temporära skillnader aktier och andelar	-2 617	-7 175	-2 617	-7 175
- Temporära skillnader räntebärande värdepapper	1 437	-785	1 437	-785
- Pensionskostnader enligt 62-årsregeln	14	-59	14	-59
- Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	-4 852	-1 336	0	0
Summa uppskjuten skatt	-5 942	-9 279	-1 238	-8 091
Totalt redovisad skattekostnad/intäkt	-17 365	-9 406	-12 484	-8 395

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2015 %	2015	2014 %	2014
Resultat före skatt		104 012		62 032
Skatt enligt gällande skattesats	22,0 %	-22 883	22,0 %	-13 647
Skatt hänförlig till tidigare år		0		-304
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-174		-146
-ej skattepliktiga intäkter		47		31
-ej avdragsgill realisationsförlust i aktier och andelar		-3 553		0
-ej avdragsgill värdeförändring i aktier och andelar		3 752		-3 752
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		5 732		8 717
-schablonintäkt på investeringsfonder		-258		-241
-schablonränta på periodiseringsfonder		-28		-64
Redovisad effektiv skatt	16,7%	-17 365	15,2%	-9 406

NOT 15 SKATTER FORTS**Avstämning av effektiv skatt**

Moderbolaget	2015 %	2015	2014 %	2014
Resultat före skatt		82 073		57 464
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-18 056	22,0%	-12 642
Skatt hänförlig till tidigare år		0		-304
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-161		-146
-ej skattepliktiga intäkter		47		31
-ej avdragsgill realisationsförlust i aktier och andelar		-3 553		0
-ej avdragsgill värdeförändring i aktier och andelar		3 752		-3 752
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		5 773		8 723
-schablonintäkt på investeringsfonder		-258		-241
-schablonränta på periodiseringsfonder		-28		-64
Redovisad effektiv skatt	15,2%	-12 484	14,6%	-8 395

Redovisat i balansräkningen**Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder**

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Immateriella tillgångar	0	0	0	-148	0	-148
Rörelsefastigheter	0	0	-7 279	-7 207	-7 279	-7 207
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-32 683	-31 502	-31 555	-30 374
Avsättning för pensioner	984	970	0	0	984	970
Obeskattade reserver	0	0	-57 658	-52 807	-57 658	-52 807
Skattefordringar/skatteskulder	2 112	2 098	-97 620	-91 664	-95 508	-89 566

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Byggnader och mark	0	0	-7 279	-7 207	-7 279	-7 207
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-32 683	-31 502	-31 555	-30 374
Avsättning för pensioner	984	970	0	0	984	970
Skattefordringar/skatteskulder	2 112	2 098	-39 962	-38 709	-37 850	-36 611

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen	
Utgifter för datorprogram	2015	2014
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	7 488	7 488
Internt utvecklade tillgångar	0	0
Utgående balans	7 488	7 488
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Ingående balans	-6 814	-6 141
Årets avskrivningar enligt plan	-674	-673
Utgående balans	-7 488	-6 814
Summa:	0	674

Anskaffade datorprogram har en beräknad nyttjandeperiod av 5 år och avskrivs med 20% per år. Avskrivningarna redovisas i koncernresultaträkningen i raden driftskostnader f.e.r.

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR FORTS.

	Koncernen	
	2015	2014
Goodwill		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	0	0
Rörelseförvärv	865	0
Utgående balans	865	0

Immateriella tillgångar förekommer endast i koncernen.

NOT 17 BYGGNADER OCH MARK/RÖRELSEFASTIGHETER

	Koncernen Rörelse- fastigheter	Moderbolaget Förvaltnings- fastigheter
Antal	4	4
Areal kvm	3 151	3 151
Anskaffningsvärde tkr	37 462	15 402
Marknadsvärde	41 975	41 975
Bokfört värde	41 975	41 975
Bokfört värde per kvm kr	13 321	13 321

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontorsfastighet och en mindre industrifastighet belägna i Visby, en kontorsfastighet i Hemse och en andelsfastighet i Stockholm.

	Koncernen/Moderbolaget	
Belopp i tkr	2015	2014
Ingående verkligt värde	41 975	41 975
Nettoförändring av marknadsvärdet	0	0
Utgående verkligt värde	41 975	41 975

Rörelsefastigheter	Koncernen	
Omvärderat avskrivet anskaffningsvärde	2015	2014
Ingående balans	41 975	41 975
Årets planmässiga avskrivningar före omvärdering	-806	-806
Omvärdering av rörelsefastigheter	806	806
Utgående balans	41 975	41 975

Avskrivningar		
Ingående balans	4 688	3 882
Årets avskrivningar enligt plan	806	806
Utgående balans	5 494	4 688

Kontorsfastigheten i Visby har värderats externt vid årskiftet 2013/2014. Övriga värderades vid årsskiftet 2012/2013. Verkliga värden har beräknats med användandet av en ortsprismetod och avkastningsbaserad kassaflödesmetod.

Byggnader och mark - påverkan på periodens resultat	Moderbolaget	
	2015	2014
Hysesintäkter	747	713
Direkta kostnader	-1 819	-1 315
Summa:	-1 072	-602

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Fastigheterna består av två kontorsfastigheter som till huvuddelen används till eget kontor. Innehåller också butik/kontor som hyrs ut till utomstående hyresgäster. Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på en hyrestid som omfattar 5 år. En fastighet avser en andelsfastighet i Stockholm där bolaget äger 9 procent av fastigheten. Häri används en lägenhet som övernattningslägenhet i samband med tjänsteresor. En mindre industrifastighet används för skadebesiktning av motorfordon.

NOT 18 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i %	
		2015	2014
Humlegården Gotland AB	Gotland, Sverige	100	100
LF Fastighetsförmedling på Gotland AB	Gotland, Sverige	100	0
Verkligt värde			
Vid årets början		113 887	74 596
Inköp		2 354	0
Förändring verkligt värde		25 806	39 291
Utgående balans 31 december		142 047	113 887

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Dotterföretag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2015	2014	2015	2014
Humlegården Gotland AB, 556676-2687, Gotland	51 000	100	15 925	15 925	139 516	113 887
LF Fastighetsförmedling på Gotland AB, 556302-1046, Gotland	3 500	100	2 354	0	2 531	0
Summa aktier och andelar i koncernföretag			38 522	36 168	142 047	113 887
Uppskrivningar			20 243	20 243		

NOT 19 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen/Moderbolaget	Intresse- företagets säte, land	Ägarandel i %	
		2015	2014
Brandförebyggarna Gotland AB	Gotland, Sverige	50	50
Verkligt värde			
Vid årets början		1 398	1 090
Utdelning		0	-50
Förändring verkligt värde		434	358
Utgående balans 31 december		1 832	1 398

Specifikation av koncernens/moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2015	2014	2015	2014
Brandförebyggarna Gotland AB, 556629-9946, Gotland	25 000	50	0	0	1832	1 398
Summa aktier och andelar i intresseföretag			0	0	1832	1 398

NOT 20 AKTIER OCH ANDELAR

	Verkligt värde		Anskaffningsvärde	
	2015	2014	2015	2014
Moderbolaget	443 841	468 614	293 967	347 626
Koncernen	578 736	582 501	309 892	363 551

Ytterligare information om finansiella instrument lämnas i not 22.

NOT 21 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Koncernen/Moderbolaget	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2015	2014	2015	2014
Svenska staten	46 043	31 676	45 661	31 725
Svenska bostadsinstitut	10 374	10 794	10 044	10 109
Länsförsäkringar Kort Räntefond	207 025	57 617	207 997	57 997
Övriga svenska räntefonder	15 342	10 364	15 045	10 045
Övriga svenska emittenter	99 837	87 443	99 364	83 244
Övriga utländska emittenter	24 833	33 368	26 650	32 916
Summa	403 454	231 262	404 761	226 036
Varav noterade värdepapper	403 454	231 262	404 761	226 036
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden.*	10 086	14 281		

*Avser enbart eget innehav eftersom tillförlitliga uppgifter om nominellt värde i räntefonder inte kunnat erhållas.

Förfallostruktur; obligationer och andra räntebärande värdepapper	2015	2014	2015	2014
Mindre än ett år	25 482	22 345	25 031	21 535
Mellan 1 - 5 år	334 526	180 195	335 544	175 734
Över 5 år	43 446	28 722	44 186	28 767
Summa	403 454	231 262	404 761	226 036

NOT 22 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar	578 736	582 501	443 841	468 614
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403 454	231 262	403 454	231 262
Upplupen ränteintäkt	951	777	951	777
Summa	983 141	814 540	848 246	700 653

Finansiella skulder	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Övriga skulder	7 108	7 525	5 416	7 525
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 709	6 595	6 260	6 595
Summa	13 817	14 120	11 676	14 120

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Moderbolaget 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	280 360	163 481	0	443 841
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403 454	0	0	403 454
Summa moderbolaget	683 814	163 481	0	847 295
Koncernen 2015				
Aktier och andelar	280 360	268 990	29 386	578 736
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403 454	0	0	403 454
Summa koncernen	683 814	268 990	29 386	982 190

Moderbolaget 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	309 059	146 608	12 947	468 614
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	231 262	0	0	231 262
Summa moderbolaget	540 321	146 608	12 947	699 876
Koncernen 2014				
Aktier och andelar	309 059	231 673	41 769	582 501
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	231 262	0	0	231 262
Summa koncernen	540 321	231 673	12 947	813 763

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 2

	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	146 608	231 673
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	10 483	30 927
Inköp	6 390	6 390
Försäljningar	0	0
Utgående balans	163 481	268 990

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 2

	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Vid värdenedgång om 10%:		
Påverkan på resultat före skatt	16 348	27 361
Påverkan på eget kapital efter skatt	12 751	21 342

Värdering av tillgångar på nivå 2:

Aktierna i LFAB värderas till substansvärde (162,2 Mkr). Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen.

Andelarna i Länsförsäkringar Mäklarservice AB värderas till substansvärde (0,5 Mkr). Substansvärdet hos Länsförsäkringar Mäklarservice AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Mäklarservice AB.

Andelarna i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB värderas till substansvärde (0,7 Mkr). Substansvärdet hos Länsförsäkringar Fastighetsförmedling är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Länsförsäkringar Gotland äger andelar i fastighetsbolag. Andelarna redovisas till verkligt värde. På nivå 2 redovisas värdet på andelar i Humlegården Holding I-III (105,5 Mkr). Värdet på andelarna beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus orealiserade värdeförändringar ("övertvärden") i fastigheter. Övertvärden är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korrigerat för uppskjuten skatt. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas.

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	12 947	41 769
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	903	1 467
Inköp	0	0
Försäljningar	-13 850	-13 850
Utgående balans	0	29 386

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
Vid värdenedgång om 10%:	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Påverkan på resultat före skatt	0	2 939
Påverkan på eget kapital efter skatt	0	2 292

Värdering av tillgångar på nivå 3:

PE Holding AB har under 2015 likviderats.

För LF Secondary PE Investments S.A. (29,4 mkr), enligt värdering till substansvärde. Substansvärdet beräknas enligt följande: Förvaltarnas senast rapporterade NAV för respektive fond (de europeiska förvaltarna använder sig av fair value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig av US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820) justerat för efterföljande kassaflöden från LF Secondary PE Investments S.A. till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till LF Secondary PE Investments S.A. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i LF Secondary PE Investments S.A. är dels, avseende underliggande innehav i bolag som använder diskonterad kassaflödesmodell för värdering av bolaget, om framtida vinstmarginaller förändras eller om räntan som används för diskontering förändras. I underliggande innehav av bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen i LF Secondary PE Investments S.A. av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

NOT 23 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Koncernen/Moderbolaget	2015	2014
Fordringar hos försäkringstagare	51 497	47 909
Fordringar hos försäkringsföretag	9 172	15 360
Summa fordringar avseende direkt försäkring	60 669	63 269

NOT 24 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER**Koncernen/moderbolaget****Inventarier**

Anskaffningsvärde	2015	2014
Ingående balans	17 081	17 267
Förvärv	723	273
Avyttringar och utrangeringar	-551	-459
Utgående balans 31 december	17 253	17 081
Avskrivningar		
Ingående balans	-15 823	-15 478
Årets avskrivningar enligt plan	-598	-804
Avyttringar och utrangeringar	520	459
Utgående balans 31 december	-15 901	-15 823
Planenligt restvärde	1 352	1 258
Lager av skadeförebyggande produkter	89	91
Redovisade värden	1 441	1 349

NOT 25 LIKVIDA MEDEL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Placering på fasträntekonto (bundet tre-sex månader)	0	105 000	0	105 000
Kassa och bank	100 177	109 017	91 189	109 009
Summa likvida medel	100 177	214 017	91 189	214 009

NOT 26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	2015	2014
Ingående balans	7 850	8 416
Årets aktivering	11 812	7 850
Årets avskrivning	-7 850	-8 416
Utgående balans	11 812	7 850

NOT 27 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda kostnader	1 237	2 849	1 213	2 849
Upplupna intäkter	20 292	23 607	20 013	23 607
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21 529	26 456	21 226	26 456

NOT 28 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital***Reservfond*

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp, som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1-2 §§ ÅRFL.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell återbäring lämnats.

Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 29 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2015	2014
Säkerhetsreserv	200 592	195 548
<i>Periodiseringsfonder</i>		
Periodiseringsfond tax. 11	2 813	2 813
Periodiseringsfond tax. 12	9 654	9 654
Periodiseringsfond tax. 14	6 983	6 983
Periodiseringsfond tax. 16	17 039	0
Summa periodiseringsfonder	36 489	19 450
Utjämningsfond	24 847	24 847
<i>Ackumulerade överavskrivningar</i>		
Ingående balans 1 januari	185	210
Årets över/underavskrivningar	-30	-25
Utgående balans 31 december	155	185
Summa obeskattade reserver	262 083	240 030

NOT 30 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

Koncernen/Moderbolaget	2015			2014		
	Brutto	Åter-försäkrares andel	Netto	Brutto	Åter-försäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	97 522	0	97 522	92 692	0	92 692
Försäkringar tecknade under perioden	103 906	0	103 906	97 522	0	97 522
Intjänade premier under perioden	-97 522	0	-97 522	-92 692	0	-92 692
Utgående balans	103 906	0	103 906	97 522	0	97 522

Bolaget har inte gjort någon avsättning för kvardröjande risker.

NOT 31 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Koncernen/Moderbolaget	Brutto	2015 Åter- försäkrares andel	Netto	Brutto	2014 Åter- försäkrares andel	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	176 332	-39 016	137 316	122 388	-20 751	101 637
IB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	193 631	-73 852	119 779	158 432	-59 624	98 808
IB Avsättning för skaderegleringskostnader	12 266	0	12 266	12 122	0	12 122
Ingående balans	382 229	-112 868	269 361	292 942	-80 375	212 567
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	112 073	-4 650	107 423	104 218	-5 552	98 666
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-93 993	4 209	-89 784	-103 673	7 161	-96 512
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-9 342	1 368	-7 974	-3 006	-3 952	-6 958
Förändring i avsättning för skadereglering	-659	0	-659	144	0	144
Effekt av beståndsoverlåtelse						
Verkligt värde av övertaget bestånd trafik (redovisat i balansräkningen)	0	0	0	58 559	-33 487	25 072
Anpassning till bolagets redovisningsprinciper (redovisat i resultaträkningen)	0	0	0	-3 337	3 337	0
Livränterörelse	0	0	0	36 382	0	36 382
Utgående balans	390 308	-111 941	278 367	382 229	-112 868	269 361
UB Rapporterade skador	182 796	-44 327	138 469	176 332	-39 016	137 316
UB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	195 905	-67 614	128 291	193 631	-73 852	119 779
UB Avsättning för skaderegleringskostnader	11 607	0	11 607	12 266	0	12 266

NOT 32 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE**Koncernen/Moderbolaget****Pensionsförpliktelser**

Bolaget har enligt kollektivavtal ett pensionslöfte till delar av personalen (födda 1955 och tidigare) om möjlighet till förtida pension mellan 62 och 65 år. Bolaget har med underlag av personalstatistik och tidigare nyttjandegrad beräknat skulden till 4,5 (4,4) Mkr inklusive löneskatt.

Avsättningen är inte tryggsad enligt Tryggandelagen

	2015	2014
Ingående balans	4 409	4 679
Betalningar till pensionsinstitut	0	-347
Årets avsättning/upplösning	63	77
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	4 472	4 409

NOT 33 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Koncernen/Moderbolaget	2015	2014
Skulder till försäkringstagare	24 825	23 300
Skulder till försäkringsföretag	10 567	9 160
Summa skulder avseende direkt försäkring	35 392	32 460

NOT 34 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Leverantörsskulder	3 516	5 400	3 403	5 400
Övriga skulder	3 592	2 125	2 013	2 125
Summa övriga skulder	7 108	7 525	5 416	7 525

NOT 35 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Provisioner	1 038	1 860	1 038	1 860
Semesterlöneskuld	2 737	2 268	2 707	2 268
Upplupna löner	312	0	0	0
Sociala kostnader	2 291	2 159	2 184	2 159
Övrigt	331	308	331	308
Summa	6 709	6 595	6 260	6 595

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER**Koncernen**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		865	865
Aktier och andelar i intresseföretag		1 832	1 832
Aktier och andelar	277 360	301 376	578 736
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 482	377 972	403 454
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	148		148
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	6 665	105 276	111 941
Kundfordringar	51 497		51 497
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	9 172		9 172
Fordringar avseende återförsäkring	10 291		10 291
Övriga fordringar	17 642		17 642
Rörelsefastigheter		41 975	41 975
Övriga materiella tillgångar och varulager	89	1 352	1 441
Likvida medel	100 177		100 177
Upplupna ränteintäkter och förutbetalda hyreskostnader	960		960
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 812		11 812
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21 529		21 529
Summa tillgångar	532 824	830 648	1 363 472

Skulder

Ej intjänade premier och kvardröjande risker	103 906		103 906
Oreglerade skador	79 115	311 193	390 308
Pensioner och liknande förpliktelser	1 848	2 624	4 472
Aktuell skatteskuld	4 157		4 157
Uppskjuten skatteskuld	12 585	82 923	95 508
Skulder avseende direkt försäkring	35 392		35 392
Skulder avseende återförsäkring	4 264		4 264
Övriga skulder	7 108		7 108
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 709		6 709
Summa skulder	255 084	396 740	651 824

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER FORTS.**Moderbolaget**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Byggnader och mark		41 975	41 975
Aktier och andelar i koncernföretag		142 047	142 047
Aktier och andelar i intresseföretag		1 832	1 832
Aktier och andelar	277 360	166 481	443 841
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 482	377 972	403 454
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	148		148
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	6 665	105 276	111 941
Fordringar avseende direkt försäkring	60 669		60 669
Fordringar avseende återförsäkring	10 291		10 291
Fordringar på koncernföretag	61		61
Övriga fordringar	16 932		16 932
Materiella tillgångar och varulager	89	1 352	1 441
Likvida medel	91 189		91 189
Upplupna ränte- och hyresintäkter	960		960
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 812		11 812
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21 226		21 226
Summa tillgångar	522 884	836 935	1 359 819
Skulder			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	103 906		103 906
Oreglerade skador	79 115	311 193	390 308
Pensioner och liknande förpliktelser	1 848	2 624	4 472
Aktuell skatteskuld	3 664		3 664
Uppskjuten skatteskuld	12 585	25 265	37 850
Skulder avseende direkt försäkring	35 392		35 392
Skulder avseende återförsäkring	4 264		4 264
Övriga skulder	5 416		5 416
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 260		6 260
Summa skulder	252 450	339 082	591 532

NOT 37 STÄLLDA SÄKERHETER/EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Koncernen/Moderbolaget	2015	2014
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar*	702 893	561 506
Övriga ställda panter och säkerheter	Inga	Inga

*I enlighet med 6 kap. 30§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för skuldäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

	2015	2014
Övriga eventualförpliktelser	0	0
Summa:	0	0

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Gotland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

Ersättningar som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är förenade med ett annullationsansvar. Detta innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar betala sina premier. Risken är begränsad bl a därför att ansvaret endast är treårigt. Ersättningarna uppgick 2015 till 3,8 (4,3) Mkr.

Trafikförsäkringsföreningen

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Av not 7 framgår att Länsförsäkringar Gotlands andel av nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen 2015 uppgick till ca 0,7 (4,1) mkr. Detta motsvarar ca 0,3 (1,3) procent av det totala nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen.

NOT 38 NÄRSTÅENDE**Närståenderelationer**

Moderbolaget har en närstående relation med sitt dotterbolag, se not 18. Ett fåtal transaktioner med koncernföretaget har förekommit under året. Moderbolaget har en fordran på dotterbolaget LF Fastighetsförmedling på Gotland AB om 61 tkr.

Länsförsäkringsgruppen

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar.

Som närstående räknar Länsförsäkringar Gotland, förutom det egna dotterbolaget, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner. Dessa är normalt av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service.

Prissättningen för affärsverksamheten är gjord på marknadsmässiga villkor. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Närståendetransaktioner 2015

Under 2015 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Gotland förmedlade affären, vilket framgår av not 14. Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären. Länsförsäkringar Gotland har även under året betalt provision till Länsförsäkringar Mäklarservice avseende den mäklade försäljningen.

Närstående nyckelpersoner

Till närstående nyckelpersoner räknas styrelseledamöter och ledande befattningshavare i Länsförsäkringar Gotland och dess dotterbolag samt nära familjemedlemmar till dessa. Ersättning till närstående nyckelpersoner framgår av not 39.

NOT 39 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Kostnader för ersättningar till anställda				
Löner och ersättningar mm	34 241	29 636	32 207	29 636
Pensionskostnader	7 325	6 157	7 257	6 157
Sociala avgifter	11 050	9 632	10 419	9 632
Summa	52 616	45 425	49 883	45 425

	2015			2014		
Medelantalet anställda	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Moderbolaget	34,0	32,2	66,2	33,1	28,8	61,9
Dotterföretag	2,2	2,8	5,0	0,0	0,0	0,0
Koncernen totalt	36,2	35	71,2	33,1	28,8	61,9

I moderbolaget är 1,2 (1,2) fastighetsanställda. Övriga anställda är kontorstjänstemän.

Könsfördelning i företagsledningen

Koncernen/Moderbolaget	2015			2014		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelsen inkl vd	4	5	9	4	5	9
Övriga ledande befattningshavare	3	1	4	4	1	5
Totalt	7	6	13	8	6	14

Löner, andra ersättningar samt sociala kostnader

	2015		2014	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Totalt moderbolaget	33 179	17 676	30 380	15 789
(varav pensionskostnader) ¹⁾		7 257		6 157
Totalt koncernen	35 213	18 375	30 380	15 789
(varav pensionskostnader) ¹⁾		7 325		6 157

¹⁾ Av pensionskostnader avser 603 tkr (603) gruppen styrelse och vd.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter med flera och övriga anställda

Moderbolaget	2015		2014	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	2 743	0	2 610	0
Kontorstjänstemän	26 133	723	23 609	662
Fälttjänstemän	2 920	64	3 002	60
Övriga anställda	411	14	415	14
Ombud	972	0	744	0
Summa	33 179	802	30 380	736

Koncernen	2015		2014	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	2 743	0	2 610	0
Kontorstjänstemän	26 133	723	23 609	662
Fälttjänstemän	2 920	64	3 002	60
Övriga anställda	2 445	14	415	14
Ombud	972	0	744	0
Summa	35 213	802	30 380	736

Styrelsen beslutade om resultatdelning till personalen 2015 som uppgår till 802 tkr (736) exklusive sociala kostnader.

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2015

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode					Summa 2015
		Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad		
Styrelsens ordförande Eva Wetterdal	244	0	0	0		244
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	111	0	0	0		111
Styrelseledamot Stefan Svensson	111	0	0	0		111
Styrelseledamot Karin Farinder	89	0	0	0		89
Styrelseledamot Peter Lindvall	89	0	0	0		89
Styrelseledamot Lena Lindberg	89	0	0	0		89
Styrelseledamot Henrik Ringbom (nyvald 2015)	59	0	0	0		59
Styrelseledamot Alf Ehinger (avgick 2015)	30	0	0	0		30
Verkställande direktör, Mariette Nicander	1 920	0	54	603		2 577
Andra ledande befattningshavare *	3 537	53	71	1 845		5 506
Totalt	6 279	53	125	2 448		8 905

* Under 2015 har en organisationsförändring gjorts som inneburit att antalet andra ledande befattningshavare har förändrats. Vid ingången av året uppgick dessa till fem personer och vid utgången av året bestod antalet andra ledande befattningshavare av fyra personer.

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2014

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode					Summa 2014
		Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad		
Styrelsens ordförande från 2014-04-24, Eva Wetterdal	200	0	0	0		200
Styrelsens ordförande till 2014-04-24, Gösta af Petersens	82	0	0	0		82
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	104	0	0	0		104
Styrelseledamot Stefan Svensson	111	0	0	0		111
Styrelseledamot Karin Farinder	89	0	0	0		89
Styrelseledamot Alf Ehinger	89	0	0	0		89
Styrelseledamot Peter Lindvall (nyvald 2014)	59	0	0	0		59
Styrelseledamot Lena Lindberg	89	0	0	0		89
Verkställande direktör, Mariette Nicander	1 787	0	63	603		2 453
Andra ledande befattningshavare (5 personer)	3 520	62	90	1 766		5 438
Totalt	6 130	62	153	2 369		8 714

Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Till styrelsen lämnas arvode enligt bolagsstämman beslut. Styrelsearvode lämnas inte till personer anställda i bolaget. Ersättningen till verkställande direktör och ledande befattningshavare består av fast lön, övriga förmåner samt pension. Rörlig ersättning avser för verksamhetsåret kostnadsförd resultatdelning. Inga ersättningar har lämnats till styrelseledamöter i dotterbolag.

Pensioner

Pensionsålder för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är tryggsad genom försäkring. För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år och följer gällande pensionsavtal mellan FAO och FTF.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida har vd ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare bereds av ett ersättningsutskott som utsetts av styrelsen. Styrelsen informeras om ersättningen till ledande befattningshavare.

Ersättningar till anställda och personer i ledande position

Bolaget tillämpar principer för ersättningar som innebär att man kan identifiera, mäta, styra och internt rapportera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggör att anställda och personer till ledande befattningar kan rekryteras och behållas. Separat redogörelse om ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd finns tillgänglig på bolagets hemsida www.lfgotland.se

NOT 40 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	Moderbolaget		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
KPMG AB				
Revisionsuppdrag	433	400	433	400
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 41 KLASSANALYS

Moderbolaget	Totalt 2015	Försäkringsklasser							
		Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	223 492	14 265	45 166	95 149	34 734	7 924	7 910	205 148	18 344
Premieintäkt, brutto	217 108	13 445	42 644	92 539	34 539	7 670	7 702	198 538	18 570
Försäkringsersättning, brutto	-121 138	-8 603	-25 362	-55 659	-18 749	-2 121	-2 604	-113 098	-8 040
Driftskostnader, brutto	-33 659	-2 908	-4 637	-19 150	-3 768	-1 453	-1 626	-33 541	-118
Resultat av avgiven återförsäkring	-21 400	-5 807	-570	-16 056	1 275	-97	-146	-21 400	0
Skadeprocent, brutto (%)	55,8%	64,0%	59,5%	60,1%	54,3%	27,6%	33,8%	57,0%	43,3%

	Totalt 2014	Försäkringsklasser							
		Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	234 793	12 765	40 078	96 918	34 457	3 263	6 460	193 941	40 852
Premieintäkt, brutto	229 963	12 508	39 060	94 835	33 833	3 185	6 323	189 743	40 219
Försäkringsersättning, brutto	-140 218	-13 835	-24 130	-42 464	-18 600	-2 086	-1 945	-103 060	-37 158
Driftskostnader, brutto	-34 149	-3 084	-5 048	-20 005	-3 813	-657	-1 336	-33 942	-207
Resultat av avgiven återförsäkring	-16 080	-3 089	134	-16 464	3 588	-99	-149	-16 080	0
Skadeprocent, brutto (%)	61,0%	110,6%	61,8%	44,8%	55,0%	65,5%	30,8%	54,3%	92,4%

Visby den 14 mars 2016

Eva Wetterdal
Ordförande

Stefan Svensson

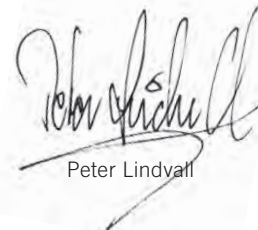
Anders Hägg

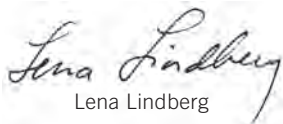
Karin Farinder

Henrik Ringbom

Peter Lindvall

Lena Lindberg

Kristina Olsson
Personalrepresentant

Mariette Nicander
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 16 mars 2016

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

TILL BOLAGSSTÄMMAN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR GOTLAND ORGANISATIONSNUMMER 534000-6369

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Gotland för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 6-56.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäk-

ringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Gotland för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

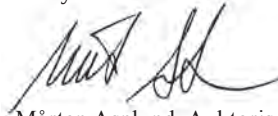
Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Visby den 16 mars 2016

Mårten Asplund, Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Gotland är ett ömsesidigt sakförsäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget i sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i sin egenskap av delägare kollektivt står risken för kapitalet i bolaget. Bolagsorganen i Länsförsäkringar Gotland är bolagsstämman, styrelsen, vd och revisorerna.

Regler för styrning av Länsförsäkringar Gotland finns främst i försäkringsrörelselagen, finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt i rekommendationer utgivna av relevanta organisationer, exempelvis Svensk Kod för Bolagsstyrning. Härutöver finns regler om styrning av bolaget i bolagsordningen och i ett stort antal av behöriga bolagsorgan fastställda interna policies och riktlinjer.

Tillämpning av Svensk Kod för Bolagsstyrning

Svensk Kod för Bolagsstyrning ("Koden") syftar till att utgöra ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet. Koden kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god bolagsstyrning. Koden bygger på principen "följ eller förklara" vilket innebär att ett företag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler men ska då ange förklaring till avvikelserna.

Koden riktar sig främst till noterade aktiebolag men innehåller principiella regler som också kan vara relevanta för andra bolagsformer att förhålla sig till. Mot bakgrund av detta har styrelsen för Länsförsäkringar Gotland beslutat att bolaget ska följa Koden.

Denna bolagsstyrningsrapport, som upprättas inom ramen för Koden, är inte granskad av bolagets revisorer.

Länsförsäkringar Gotlands bolagsordning

Bolagsordningen innehåller bestämmelser om bolagets firma, var styrelsen har sitt säte och bolagets verksamhetsinriktning innefattande en beskrivning av de försäkringsklasser som omfattas av bolagets koncession. Dessutom finns regler om styrelsens storlek och sammansättning samt hur val av styrelse och revisorer ska ske.

Länsförsäkringar Gotland tillämpar liksom övriga länsförsäkringsbolag ett representativt system som innebär att delägarnas rätt att besluta på bolagsstämman ska utövas av fullmäktige. Dessa utses av delägarna enligt den ordning som anges i bolagsordningen. Antalet ledamöter i fullmäktige ska uppgå till 30 och Kodens bestämmelse om aktieägare tillämpas på dessa. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven på bolagets hemsida.

Bolagsstämma

Fullmäktiges rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas på bolagsstämman som är Länsförsäkringar Gotlands högsta beslutande organ. Ordinarie bolagsstämma hålls på Gotland under

första halvåret varje år. Tidpunkt för bolagsstämma offentliggörs på bolagets hemsida under fjärde kvartalet året före. Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten till fullmäktige tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

På ordinarie bolagsstämma behandlas bolagets utveckling och beslut tas i ett antal centrala ärenden såsom förändringar i bolagsordningen, ansvarsfrihet för styrelsen, val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att i övrigt tillämpa Kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma, deltagande på distans eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida. Länsförsäkringar Gotland eftersträvar alltid att styrelsen, företagsledningen och minst en revisor är närvarande vid bolagsstämman.

Förslagen om ersättning till styrelsen är uppdelad mellan ordföranden, vice ordförande och övriga ledamöter samt inkluderar eventuell ersättning för arbete i utskott.

Fullmäktigeval

Under november månad 2013 förrättades val av fullmäktige enligt den ordning som bolagsordningen anger. Resultatet av valet blev fem nya ledamöter, de är valda på tre år (2014-2016).

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Valberedningens instruktion som finns presenterad på bolagets hemsida.

Valberedningen har inför bolagsstämman 2016:

- Utvärderat styrelsens arbete inkl. styrelseordförandes och vd:s syn på verksamheten samt ev. behov av kompetens och erfarenhet.
- Tagit ställning till styrelsekandidaternas oberoende.
- Nominerat styrelseledamöter, inklusive ordförande.
- Genomfört lämplighetsprövningar av styrelseledamöter enl. fastställda processer och rutiner.
- Föreslagit arvoden till styrelseledamöter, revisorer och eventuella andra organ.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till stämman 2016. På bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Vid stämman 2015 beslutades att valberedningen ska bestå av sex

ledamöter, två från varje distrikt. För att valberedningen ska få ett rullande system där två ledamöters mandattid går ut samtidigt beslutade stämman om omval av Caroline Nygren på tre år, t.o.m. 2018, och ett tidigarelagt omval av Lisa Blochmann på tre år, t.o.m. stämman 2018.

Bolaget valberedning består av följande fullmäktigeledamöter:

	Födelseår	Sysselsättning	Mandattid
John Glifberg	1965	Lantbrukare	2016 ordf.
Lisa Blochmann	1971	Egen företagare	2018
Curt Niklasson	1955	Lantbrukare	2017
Caroline Nygren	1946	Utbildningsledare	2018
Martina Ravn	1972	Verksamhetsutvecklare	2017
Johan Stengård	1949	Lantmätare	2016

Styrelsen

Styrelsen är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om Länsförsäkringar Gotlands strategiska inriktning, utvärderar den operativa ledningen och fastställer policys, riktlinjer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll samt säkerställa efterlevnad av lagar och regler. Styrelsen följer löpande Länsförsäkringar Gotlands verksamhet och ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och försäljning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst elva ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2009 av sju ordinarie stämموالدا ledamöter. Därutöver finns en ordinarie arbetstagarledamot med en suppleant, dessa väljs av den lokala fackklubben. Vd ingår i styrelsen.

Mandattiden för de stämموالدا ledamöterna är tre år. Motivet till denna avvikelse från Kodens bestämmelse om en mandattid om ett år är bedömningen att styrelsearbetet i ett försäkringsbolag är av särskilt komplex natur och kräver en relativt sett lång inlärningsstid. Intresset av att skapa kontinuitet i styrelsearbetet och att ge en nyvald ledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger därmed tyngre.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen har genomförts för anpassning till Kodens bestämmelser. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets hemsida.

Styrelsearbetet följer beslutad struktur enligt arbetsordningen. Kallelse med dagordning till styrelsemöte liksom tillräckliga underlag distribueras ut elektroniskt till ledamöterna.

Styrelsearbetet under 2015

Verksamheten har även under året 2015 fortsatt med att anpassa sina interna processer till det kommande regelverket Solvens II.

Styrelsen har under räkenskapsåret 2015 genomfört åtta ordinarie sammanträden inklusive det konstituerande. Därutöver genomförde styrelsen en strategidag i augusti vilket utgjorde startskottet för affärsplaneringsprocessen inkl. Egen Risk och Solvens Analys (ERSA) och arbetet med budget för kommande år.

Under 2015 genomförde styrelsen en utvärdering av sitt arbete, vilket görs årligen, och fastställde styrelsens spelregler. Även valberedningen har gjort en utvärdering av styrelsens arbete dels i form av en enkät och dels genom individuella samtal med styrelseledamöterna. Styrelsen har också genomfört en utvärdering av vd utan dennas närvaro.

Mellan styrelsemötena har ordföranden och vd täta kontakter där avstämningar och dialoger sker i angelägna frågor liksom produktion av dagordning med underlag inför styrelsemötena.

Ordföranden och vd har under året tillsammans med sina svarigheter i övriga länsförsäkringsbolag deltagit vid fyra möten med Länsförsäkringsgruppens aktieägarkonsortium samt på bolagsstämma i LFAB.

Styrelseutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett Finansutskott bestående av ordföranden, ytterligare en styrelseledamot och vd, dessutom ingår finansförvaltaren i utskottet. Finansutskottets huvuduppgift är att utifrån beslutade placeringsriktlinjer lämna förslag till åtgärder för förvaltning av bolagets placeringstillgångar. Särskild arbetsordning, beslutad av styrelsen, finns upprättad och är ett av bolagets styrdokument. Utskottet har under året haft sex ordinarie protokollförda sammanträden och ett extra protokollfört sammanträde.

Styrelsen har inom sig också utsett styrelsens kreditutskott bestående av tre styrelseledamöter, vd och bankchef. Kreditutskottets främsta uppgift är att bevaka och diskutera de större krediter som bolaget har ansvaret för. Kreditutskottet sammanträder vid behov, dock minst en ggr/år. För kreditutskottet gäller en särskild arbetsordning. Utskottet har under året haft tre protokollförda utskottsmöten.

Frågor om principer för förmåner till de anställda och beslut om förmåner och övriga anställningsvillkor för vd förbereds av ordförande och behandlas i den samlade styrelsen. Styrelsen har ett Ersättningsutskott för att bereda ersättningsfrågor till den verkställande ledningen inklusive vd. Utskottet består av ordföranden och två styrelseledamöter. Ersättningsutskottet har haft tre protokollförda sammanträden under 2015.

Bolaget har inte inrättat ett revisionsutskott då dessa frågor istället hanteras av styrelsen i plenum.

Revision och revisorer

Vid bolagsstämman 2015 utsågs auktoriserade revisorn Mårten

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:				
Namn	Födelseår	Utbildning/arbetslivserfarenhet	Övriga engagemang externt/internt	Mandattid
Eva Wetterdal	1958	Fil kand i samhälls- och beteendevetenskap HR exec. utbildning Steg 1 utb. i systematisk terapi Organisationskonsult och samtalstereapeut i eget företag Personaldirektör	Styrelseledamot Länsförsäkringsbolagens forskningsfond	2017 Invalid 2011
Stefan Svensson	1961	Lantbruksutbildning Egen företagare, Norrbys & Rosendals Gårdar AB Rosendals Lantbruks AB		2017 Invalid 1996
Lena Lindberg	1959	Högre ekonomisk specialutbildning, Kalmar Redovisning och existens, Stockholms Universitet Ekonomichef Wisby Hotel AB, Redovisningsekonom LRF Konsult Eget företag Ekonomichef Frysen Invest AB Certifierad styrelseledamot 2010, Styrelseakademien		2016 Invalid 2010
Alf Ehinger	1946	Civilekonom, Lunds universitet. Aspirantutbildning Riksrevisionsverket. Ekonomitjänster inom Kockumskoncernen, Viggo Healthcare, Volvokoncernen. Koncernekonomichef, AB Volvo. Managementkonsult.	Styrelseledamot i Gotlandsägg AB	Invalid 2008 t.o.m. stämman 2015
Karin Farinder	1967	Agronom (Livsmedel), SLU Marknadskommunikation, Stockholms Universitet Näringslivsstrateg, Region Gotland Egen företagare, konsult Marketing och Product Development, Arla Foods	Delägare LivsTek (konsultnätverk) LAG-medlem, Leader Gotland	2016 Invalid 2013
Anders Hägg	1950	Civilekonom Tf vd och koncernchef Svenska Spel Ekonomidirektör/CFO Svenska Spel Ekonomichef Gotlands Militärkommando Internkonsult Försvarsmakten		2018 Invalid 2012
Peter Lindvall	1968	Marknadsekonom-DIHM Fristående kurser Stockholms Univ. Financial education - Handels- högskolan i Sthlm Ashridge Business School Vd LRF Konsult Vd Länsförsäkringar Gotland	Styrelseordförande Arriba Byggnads AB Styrelseledamot Avonova Hansahälsan Styrelseledamot Länsstyrelsens insynsråd Styrelseledamot Gotland Grönt Centrum AB	2017 Invalid 2014
Henrik Ringbom	1975	DataIngenjör Campus Gotland Företagare: Avdelningschef BRS Intron VD BRS Networks AB med dotterbolag	Styrelseordförande BRS Networks AB Styrelseordförande NEZ AB Styrelseledordförande Gotlands Idrottscenter AB Styrelseordförande Boviken Utveckling AB Styrelseledamot reDew AB Styrelseledamot Ung Företagsamhet Gotland	2018 Invalid 2015
Mariette Nicander	1960	Jur kand examen Uppsala Universitet Cranfield Management Development Program Business Leadership Program m m Verksam inom försäkringsbranschen sedan 1984	Styrelseledamot i Länsförsäkringar Sak AB Styrelseledamot i Brandförebyggarna Gotland Styrelseledamot i Tillväxt Gotland	
Kristina Olsson	1962	Rådgivningschef/Bankrådgivare	Vice ordförande i FTF fackklubb Länsförsäkringar Gotland	

Asplund till ordinarie revisor och auktoriserade revisorn Helene Willberg till revisorssuppleant. Båda är anställda vid KPMG i Stockholm.

Enligt styrelsens årsplan träffar extern revisor styrelsen i sin helhet normalt två gånger per år. Vid dessa sammanträden behandlas bolagets utveckling, förvaltning och regelefterlevnad samt åtgärder som kan bidra till att förbättra kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Utöver detta tillställs styrelsen skriftliga rapporter vid två tillfällen per år. Bolagets halvårsrapport granskas inte av revisorerna.

Kontrollfunktioner

Bolaget har en funktion för internrevision. Tjänsten är upphandlad från LFAB:s internrevisionsenhet som har särskild kompetens inom området. Internrevisorns revisionsplan utarbetas i samråd med styrelsen och den externa revisorn. Här utöver har bolaget även en compliancefunktion vars uppgift är att granska bolagets regelefterlevnad. T.o.m. 31 januari 2015 bemannades compliancefunktionen genom avtal med Länsförsäkringar Östgöta men fr.o.m. 1 februari 2015 har bolaget anställt en egen compliance officer som ansvarar för funktionen.

Utöver detta finns en riskkontrollfunktion som har att övervaka bolagets samtliga risker och riskhantering.

Utfallet av internrevisorns arbete redovisas för styrelsen årligen vid två tillfällen, dels i en skriftlig PM samt dels i en muntlig presentation.

Riskkontrollfunktionen och compliancefunktionens rapporte-

rar kvartalsvis till styrelsen med en riskrapport där förändringarna i bolagets riskbild framgår respektive en compliance-rapport som redogör för bolagets arbete med regelefterlevnad.

Samtliga rekommendationer från kontrollfunktionerna noteras i en loggbok och åtgärdsplaner upprättas.

Verkställande direktören

Mariette Nicander är bolagets verkställande direktör sedan första juni 2011.

Mariette Nicander är utbildad jur.kand/jurist från Uppsala Universitet. Utöver detta är hon diplomerad inom sakförsäkring från IFU och har genomgått ett flertal utbildningar inom försäkringsområdet samt inom management. För att nämna några; Business Leadership Program, (nordiskt program), Cranfield Management Development Program (engelskt program), Svenska Cranfield (strategi-/förändringsarbete), Situationsanpassat ledarskap, Chefen som arbetsgivare, Horizont Personlig utveckling, BPR Business Process Reengineering, PPs Projektstyrning (IBM) och SPU seminarium för personlig utveckling.

Tidigare arbetsgivare är bl.a. Trygg-Hansa och Länsförsäkringar Mäklarservice.

Vd har inga aktieinnehav eller delägarskap i företag som Länsförsäkringar Gotland har betydande affärsförbindelser med.

Vd ingår i styrelsen och har att följa dess arbetsordning samt därutöver följa den av styrelsen beslutade Vd-instruktion. Instruktionen finns bland bolagets styrdokument.

Möten och närvaro

Tabellen utvisar antalet möten inom respektive organ som hållits från ordinarie bolagsstämma 2015 till och med mars 2016 liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

NAMN	STYRELSEN	FINANSUTSKOTT	KREDITUTSKOTT	ERSÄTTNINGSAUTSKOTT
Antal möten totalt	8	7	5	2
Eva Wetterdal	8	7		2
Stefan Svensson	8	7	5	
Henrik Ringbom	7			
Karin Farinder	8			2
Lena Lindberg	8		5	2
Peter Lindvall	6		4	
Anders Hägg	8			2
Mariette Nicander	8	7	5	1
Personalrepresentant, FTF	7			

Styrelsen har under räkenskapsåret 2015 genomfört 8 styrelsesammanträden. Styrelsen har haft en gemensam utbildningsdag på LFAB gällande Solvens II. Innan denna utbildning genomförde ledamöterna en E-utbildning inom området. Härtill har styrelsen träffats under en dag för strategiplanering.

Företagsledning

Mikael
Swenson
Bankchef

Evert Bolin
Chef försäkring
sak och liv
T o m
31/8 2015

Ingrid
Boström
HR-chef

Mariette
Nicander, Vd

Magnus
Nilsson
Ekonomichef

Mats
Olofsson
Skadechef
T o m
1/7 2015

Anders
Havdelin
Chef Försäkring
F r o m
1/8 2015

Sandra
Nährstrand
HR-specialist
F r o m
16/11 2015

Styrelse

Styrelsen representerar hela Gotland och är vald av fullmäktige som i sin tur är föreslagna av våra försäkringstagare.

Styrelsens ledamöter har ett ansvarsfullt och viktigt uppdrag. Det är styrelsen som visar vägen och fattar de viktiga besluten om bolagets verksamhet och framtid.

Eva Wetterdal
Ordförande

Stefan Svensson

Peter Lindvall

Anders Hägg

Lena Lindberg

Karin Farinder

Alf Ehinger
T o m 24/4 2015

Henrik Ringbom

Mariette Nicander
Vd

Kristina Olsson
Personal-
representant
FTF

Fullmäktige

Distrikt 1 Norr

John Glifberg, Endre
Bo Harstäde, Dalhem
Ivar Pettersson, Hörsne
Göte Hansson, Boge
Arne Björkqvist, Hejdeby
Katarina Pettersson, Vall
Lisa Blochmann, Fårö
Katarina Ekelund, Själsö
Mats-Ola Jespersen, Västerhejde
Frans Brozén, Fårö

Distrikt 2 Visby

Johan Stengård, Visby
Björn Kopf, Visby
Åsa M Nilsson, Visby
Stefan Gardell, Visby
Robin Malmqvist, Visby
Crister Karlén, Visby
Cecilia Bjugård, Visby
Martina Ravn, Visby
Karin Mehler, Visby (flyttat under 2015)
Ulrika Jernberg, Visby

Distrikt 3 Söder

Stellan Bolin, Eskelhem
Ulf Jacobsson, Burs
Curt Niklasson, Näs
Caroline Nygren, Linde
Roger Lundberg, Eke
Anna Bäckstäde, Atlingbo
Tomas Björkqvist, Väte
Maria Niklasson, Hablingbo
Ninni Kolmodin, Ljugarn
Eva-Pia Mattsson, Näs

Ordlista

ALLMÄNT

Affär för egen räkning, f.e.r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Kombinerad försäkring

All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpост, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hin- ner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar.

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Avvecklingsresultat

I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slut-

reglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och finansiering.

Kvardröjande risker

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkter

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit

premier som till större eller mindre del avser närmast följande år.

Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpост: Avsättning för ej intjänade premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpост vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på orealiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreglerade skador.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Konsolideringskapital

Sammanfattade benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.

Skadeprocent, direkt försäkring

Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tillåts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.

Totalkostnadsprocent, direkt försäkring

Summan av försäkringsersättningar och driftkostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

